

BIVŠI MINISTRSKI PREDSEDNIK VENIZELOS NA DELU.

SRBI SO ŠE VEDNO PREPRIČANI, DA SE BODO POVSPILI.

ALBANSKE TOLPE SO NAPADLE POSTOJANKE SRBSKE ARMADNE.

IZ MILANOVCA JE DOSPELO PRECEJ NATANČNO POROČILO O SEDANJEM POLOŽAJU V SRBIJI. — CESTE SO TAKO RAZORANE, DA JE PO NJIH VSAK PROMET NEMOGOČ. — SRBSKI POSLANIK JE IZJAVIL, DA IMA SRBIJA NA RAZPOLAGO ŠE 200.000 MOŽ. — SPOPADI MED TURKI IN ANGLEŽI NA GALIPLISU. — ŠTIRJE AVSTRIJSKI MONITORJI SO PRIPRAVLJENI, DA ZAČNO OBSTRELJEVATI RUMUNSKA PRISTANIŠČA OB DONAVI. — KRALJA PETRA SO ODNESELI V NOSILNICE V ALBANSKE GORE. — NOVA POGAJANJA MED GRŠKO VLADO IN ZAVEZNIKI. — BIVŠI GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE IZDAL MANIFEST.

SAVEZNIŠKA POROČILA.

Stališče Grške.
London, Anglija, 6. decembra. — Situacija na Balkanu še dosedaj ni pojasnjena. Ruske čete, ki so koncentrirane ob rumunski meji, še niso napravile niti enega koraka na rumunsko ozemlje. Nikdo ne ve, kaj bo storila Rumunska in nikomur ni znano kakšno stališče bo zavzela grška vlada.

Iz zadnjih poročil je razvidno, da bo ostala Grška najbrže nevtralna, Rumunska se bo pa pridružila onemu, ki ji bo največ ponudil. Grško časopisje je precej optimistično, gotovega pa ne ve ničesar.

Ministrski predsednik Skudulis se je večerj zopet posvetoval z grškim kraljem Konstantinom. O čem sta razpravljala, ni znano.

Pogajanja se nadaljujejo.
Pariz, Francija, 6. decembra. — Dopisnik Havaosove agencije je sporočil sledeče iz Aten: Med grško vlado in zastopniki zavezniških vojsk pogajanja nadaljujejo, kljub temu se pa še sedaj ve, da ne bodo posebno dobro izpadla.

Venizelosov manifest.
Pariz, Francija, 6. decembra. — Bivši ministrski predsednik Venizelos je izdal v imenu liberalne stranke manifest, v katerem poziva voditelje, da naj se ne udeležijo prihodnjih volitev. Grška vlada je manifest takoj zaplenila.

Venizelos zatrjuje, da je vlada pri zadnjem zasedanju izsili iz poslancev zaupanje in da je edini vzrok vseh zapletitve. Manifest je končal z besedami: "Mislim, da je bil z revolucijo leta 1909. odpravljen stari režim, pa smo se zelo motili. Meseca februarja letošnjega leta je prišel zopet na površje. Vlada postopoma naravnost nepošteno, namerava dati za časa volitve dopust vsem svojim pristancem, ki služijo v armadi."

Avstrija in Rumunska.
Pariz, Francija, 6. decembra. — "Temps" je dobila iz Bukarešte brzojavko, ki se glasi: Štirje avstrijski monitorji, ki leže nasproti Ruščiku v Bolgarski, bodo začeli takoj obstreljevati rumunsko mesto, kakorhitro bi se Rumunska pridružila Rusiji.

Očitjanje.
Pariz, Francija, 6. decembra. — "Journal de Debats" piše v današnji številki med drugim tudi sledeče: Odkar je izbruhnila vojna, igrajo male nevrtralne države najhujšo nesramno ulogo. Oni, ki so vedno pridigovali o nebu in o razodetju, so sedaj utihli. Ko je Nemčija pregazila Belgijo, ni nobena mala država proti temu protestirala, boječ se zameriti temu ali onemu. Male države so postale žrtve strahu in boječnosti.

Albanci proti Črnogorcem.
Pariz, Francija, 6. decembra. — Havaosova agencija so sporočili iz Cetinje, da se velike tolpe Albancev bore s črnogorskimi in srbskimi četami. Albancev je Avstrija oborožila in jih z vsem potrebnim preskrbeli.

Francoski generalni štab ni danes podal glede situacije na Bal-

kana nobenega natančnega poročila.

Preveč optimizma.
Pariz, Francija, 6. decembra. — Tukajšnji srbski poslanik je rekel večerj nekemu časnikarskemu poročevalcu: "Srbi bodo kmalu napočili boljši dnevi. Našo armado, ki se je dva meseca umikala, smo začeli reorganizirati. Umakniti smo se morali, ker niso zavezniki izrekli v Solunu dovolj vojaštva. Srbska armada šteje sedaj 200.000 mož. Marsikomu se bo moglo to čudno zdeti, pa je resnica. Zopet si bomo priborili take zmage, kakor smo si jih meseca decembra lanskega leta."

Srbi in Francozi.
Pariz, Francija, 6. decembra. — Atenski dopisnik Havaosove agencije je sporočil večerj: Iz zanesljivega vira sem doznal, da je prišlo nekaj srbskih čet, ki so se umaknile izpred Bitolje in Gevgelije, in se pridružilo tamšnji francoski armadi. Med Bitoljem in Kavadarjem se klatijo turški in bolgarski ustaši.

AVSTRIJSKO-NEMŠKO-BOLGARSKA POROČILA.

Zadnji poročila.
Berlin, Nemčija, 6. decembra. — Večerj je bilo uradno sporočeno, da se srbske in črnogorske čete umaknile južno od Sienice. Ke so pobegnili izpred Prizena, se pustili za seboj vse topove, municije in živila. V albanskih gorah se jim ne godi dobro, ker jim je domače prebivalstvo precej sovražno.

Nemški letalci.
Carigrad, Turčija, 6. decembra. — Poročilo, ki ga je izdal turški generalni štab, se glasi: Pri Dardanelah se še vedno vrše zelo vroči boji. Naši obrežni artileriji se je posrečilo po dolgotrajnem obstreljevanju prepediti za vezniške bojne ladje. V bojih se posebno odlikujejo nemški zrakovci, ki so pridržali naši armadi. Za uspehe se moramo v prvi vrsti njim zahvaliti.

Artilerijski dvoboji.
Berlin, Nemčija, 6. decembra. — Iz Carigrada poročajo: Med našimi in sovražniško artilerijo se vrše že dalj časa zelo vroči spopadi. Francozi so obstreljevali naše postojanke pri Kereves Dere, pa ni so imeli skoraj nikakega uspeha.

Beg kralja Petra.
Berlin, Nemčija, 6. decembra. — Na južnem bojišču zasledujemo sovražnika, ki se neprestano umika. Armada kralja Petra se je umaknila v Črnogore, pa kakor kaže, tudi tam ne bo imela občutka. Veliki generalni štab poroča: Nemške in avstrijske čete ki so poglale Srbe preko črne gore, so premagale večerj severovzhodno od Ipeka močno črnogorsko posadko, ki je hitela Srbom napomoč.

Poročilo, da je pobegnil srbski kralj v spremstvu ruskega poslanca, ni resnično. Iz Sofije poročajo, da so ga vojaki odnesli na nosilnici v Albanijo. Kje se sedaj nahaja, ni nikomur znano.

2100 ujetnikov.
Dunaj, Avstrija, 6. decembra. — Avstrijski generalni štab poroča: Zapadno od Novega Pazara ženemo pred seboj ostanke srbske armade. Večerj smo vjeli 2100 srbskih in črnogorskih vojakov.

Nova Srbija.
Milanovac, Srbija, (preko Londona), 5. decembra. — Nemške in avstrijske vojaške oblasti so prepričane, da bo že meseca decembra tekla orientalska železnica med Carigradom in Dunajem. Na delu je neprestano po več tisoč vojakov in letnikov. V Smederevu preživljajo vojaške oblasti civilno prebivalstvo. Avstrijski častniki so preiskali nekatere vasi in našli v raznih skrivališčih silno veliko starega orožja.

Srbsko prebivalstvo se je že naveličalo vojne in že več mesecev hrepeni po popolnem miru.
Vreme je slabo, ceste so tako razorene, da je skoraj vsak transport nemogoč.

V Donavi ni nobene mine več. Promet po tej reki je zelo otežkočen, ker je v bližini obrežja potopljenih veliko srbskih trgovskih parnikov.

Srbska mesta in vasi, ki so strateške važnosti, so opremlili Nemci z elektriko. K Donavi prihaja od juga vsak dan na tisoče in tisoče beguncev. V Belgradu vlada smuten mir. Pred vojno je imel Belgrad 100.000 prebivalcev, sedaj jih ima pa komaj 15 do 20 tisoč.

Poročila o razdejanju so zelo pretirana.
Ruska дума.

"Rječ" poroča, da bo sklicana дума za 18. december, da se pred vsem posvetuje o finančnih vprašanjih. Vlada se skuša sporazumeti z različnimi voditelji strank, da ne bodo zahtevali političnih debat, ker se bo o političnih vprašanjih govorilo v sledeči tajni seji.

Drobne vesti iz Rusije.

"Rječ" poroča: Vprašanje beguncev je postalo eno največjih vprašanj vojne. Vlada beguncem lahko sicer izkoristi, ter jih nastani, kakor svoj čas uporne Poljake v brezkuilturnih deželah Sibirije. Obzlovati je, da se odseki samo posvetujejo, ne pridejo pa do sklepov.

Preko Pjotrkova poročajo iz Petrograda: Petrogradski mestni poveljnik knez Obolenskij je pozval vse nišne uradnike pošte, železnice in državne uprave, da naj z združenimi zapuste mesto. Nastanili jih bodo v raznih manjših mestih države.

Odredbi utemljuje mestni poveljnik s tem, da bo pomanjkanje živil v Petrogradu to zimo še naraslo, vsled česar je previdno, da se izselijo vsi oni, katerih navzočnost v Petrogradu ni neobhodno potrebna.

General Villa beži.

Nogales, Arizona, 6. decembra. — General M. M. Diguez je izjavil, da se general Villa umika proti Chihuahui in da ga zasleduje Carranzova kavalarija. Njegove zadnje straže je že razbil polkovnik Beltran.

Z vzhodnih bojišč.

Rezerve vpoklicane.

General Hindenburg pravi, da ne bo prej miroval, dokler ne bo Rusov popolnoma premagal.

USTAJA NA KITAJSKEM.
V rusko armado so bili vpoklicani mladeniči letnikov 1916 in 1917 Indijski uradniki.

London, Anglija, 6. decembra. — Generalni maršal Hindenburg je rekel dr. Pavlu Goldmannu v nekem razgovoru sledeče:

— Večkrat smo že natepli Ru-

se, toda popolnoma se niso tepeli. Jaz ne bom prej miroval, dokler se to ne zgodi.

Posebno na vzhodu se je nemška armada zelo odlikovala. Kdor je videl težkoče, s katerimi so se morali boriti nemški vojaki, ve, kaj je pravo junastvo. Tudi Rusov ne podočimujem; zelo dobri vojaki so, toda z nami se ne morejo kosati. Rusi se zanašajo na zimo, češ, da bodo tudi letos se prišli v Karpate. To se ne bo zgodilo, ker je nam popolnoma znano vojevanje v gorah ter v snegu in mrazu. Rusija je vpoklicala veliko vojakov, pa jih ne bi rabila za posebne čete, ampak jih bo pridela tej ali oni skupini.

Petrograd, Rusija, 6. decembra. — Iz carskega ukaza je razvidno, da morajo pod orožje mladeniči letnikov 1916 in 1917.

London, Anglija, 6. decembra. — Vlada je obvestila danes indijske civilne uradnike, ki se nahajajo na poštinih v raznih angleških mestih, da jim ni dovoljeno stopiti v armado. Kakorhitro se bodo razmere že vsaj deloma izpremenile, bodo morali odpotovati nazaj v Indijo, kjer bodo zopet zasedli svoja mesta.

Peking, Kitajsko, 6. decembra. — Semkaj so sporočili, da so oblasti siloma zatrlje revolucijonarno gibanje. Glavne kolovodje so postrelili, ostale so pa zaprli. Zarotniki so imeli zelo dobre načrte, pa jih niso mogli izvesti, ker je vlada prej izvedela za celo za devo.

Nove obdolžitve.

Detektivi so našli pri nekem Madžaru veliko razstrelivnih snovi. — Fay in njegovi tovariši.

Velika porota je izročila večerj popoldne zveznemu sodniku Mayerju pet obtožb in sicer proti poročniku Fayu, Walteru Scholtzu, Maxu Breitungu, Her. Kienzlu, Engelbertu Bronkhorstu in Pavlu Daechu.

Obtoženi so, da so poskušali razstreliti nekaj ladij v newyorškem pristanišču, predno bi odpele v Evropo municejo za zavezniške. Trije obtoženci se nahajajo na prostih nogah, dva sta pa zaprta.

Detektivi s šefom tajne službe Flynnom na čelu so našli večerj v hiši št. 508 East 78 Street, laboratorij za eksplozivne snovi. Aretirali so Evgena Klugera, stavca pri nekem madžarskem časopisu in njegovo ženo. Nekaj časa je trdovratno tajil vsako krivdo, slednjič je pa pripoznal, da je bil Fayev tovariš in da je vedel skoraj za vse njegove načrte.

Tajna družba ima zbranega dovolj materiala in čaka samo še ugodne prilike, da bo aretirala še nekaj zarotnikov.

Gibanje Senusov v Libiji.

Italijanski list "Ordine" poroča iz Kaira: Vodja Senusov, Sidi Hamed, je odstopil svojo politično moč v Libiji El Said-Idrisu el Mahdi. V Solunu se nahaja 100 ruskih častnikov, med njimi Nuri beg, bratranec Enver paše, 2000 regularnih vojakov s 6 topovi in 4 strojnimi puškami ter mnogo Beduinov, ki zahtevajo v nasprotju s Sidi Hamedom invazijo v Egipt.

64. kongres je zelo

velike važnosti.

Prebivalstvo bo moralo zopet šteti velike svote denarja. — Champ Clark, predsednik zbornice. \$1.250.000.000.

Vlada bo zahtevala za armado in mornarico približno \$150.000.000. Vloženi je 2100 predlog.

Washington, D. C., 6. decembra. — Na 64. kongresu so bo morali rešiti veliko vprašanj, ki bodo za vse izvanredno velike važnosti. Ko je bil izvoljen Champ Clark predsednikom poslanske zbornice, se je začelo prvo zasedanje. Jutri bosta zborovali obe zbornici skupaj.

V poslanski zbornici je bilo vloženi večerj 2100 predlog in resolucij. 600 predlog se tiče javnih zadev, ostale so pa bolj zasebnega pomena.

Demokrati, ki imajo v obeh zbornicah precejšnje večino, so zopet izvolili Champ Clarka predsednikom poslanske zbornice. Začasni senatni predsednik je Clark iz Arkansasa. Od 433 poslancev jih je bilo 427 navzočih.

Proračun za leto 1917 znaša: \$1.285.808.15. Vojni departament bo zahteval sledeče: \$14.000.000 za plače, 18.000.000 za transport in fabrikanjo orožja, \$1.000.000 za strojne puške itd. Mornariški departament bo zahteval samo za rezervno municijo osem milijonov.

Zvezni sodnik bo resigniral.

29. januarja, na svoj sedemdeseti rojstni dan, bo resigniral zvezni sodnik Henry Lacombe. 29. januarja bo ravno devetindvajset let, odkar je dobil službo pri sodišču.

Ministrska kriza na Španskem.

Madrid, Španjolsko, 6. decembra. — Danes je resigniral kabinet ministrskega predsednika Data. Ministri so zato resignirali, ker je rekel vodja opozicije, da bo vložil predloga, na podlagi katere naj bi se prepovedalo tako na dolgo in široko razmotirati o raznih gospodarskih vprašanjih.

Bivši ministrski predsednik se je za predlogo zelo zavzemal. Dato je bil pa proti njej. — Dato kabinet je v tem letu že drugič resigniral.

Governer Šanhajja usmrten.
Pri napadu na arzenal je bil danes ubit šanhajski governer Young Lee Dek. To poročilo je dobil neki newyorški list.

Slovenci.

Kratek zgodovinski pregled.
— Koliko nas je in kaj smo dosegli v skoraj tisočletnem boju.

Slovenci se zanimamo in zavzemamo za vse mogoče stvari, zasledujemo svetovno zgodovino, skoraj vsi narodi so nam znani, sami zase se pa veliko premalo zanimamo. — Dolžnost vsakega Slovenca bi bila, če vsaj površno poznati zgodovino slovenskega naroda. — Najprej pridemo mi, potem šele drugi. V soli se nismo veliko učili o Slovencih. Vlada je naročevala učiteljem, da nas morajo učiti od kdaj do kdaj so vladali avstrijski cesarji, ni jim pa skoraj dovolila, da bi nas seznanili z našimi velikimi močmi in z našo zgodovino. Rojak pri de gotovo v zadregu, če ga vpraša tujec kako je bilo z nami in na kakšen način smo se povzpeli do tako visoke stopinje.

Vedoč, da bomo rojakom zelo ustregli, smo priobčili v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju kratko zgodovino slovenskega naroda. Kdor je prebere, ima že vsaj mal pojem o slovenskem narodu. V Koledarju dobite še veliko drugih zanimivih člankov, lepih povesti, šale in drugih zanimivosti. Stane samo 35 centov.

Naročajte ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortland St., New York, N. Y.

Boy-Ed in Papen.

Napetost med Združenimi državami in Nemčijo se je povečala. — Odgovor državnega tajnika.

Washington, D. C., 6. decembra. Nemška vlada je zahtevala od Zdr. držav, da naj ji pojasni, zakaj smatra nemška vojaška ataseja von Papna in Boy-Eda kot persone non grato.

Nemški poslanik grof Bernstorff je šel takoj k Lansingu in ga je vprašal v imenu svoje vlade, zakaj Združene države zahtevajo odpoklice.

Državni tajnik Lansing mu je takole odgovoril:

Državni departament naznanja nemški vladi, da je ne sili nobena mednarodna in nobena druga postava, da bi navedla vzroke, zakaj ji omenjena ataseja nista ljubla. — Nemčiji se potemtakem ne more povedati pravega vzroka. Če bi hoteli ugoditi Nemčiji, bi ji morali dati na razpolago ves dokazilni material proti Papnu in Boy-Edu, česar pa zaenkrat še nemoč storiti.

Če hoče Nemčija, da bosta ataseja neovirano potovala v domovino, mora za to izrečno prositi. — Združenih držav ne more nikdo prisiliti, da bi dale komu varno spremstvo.

Združene države bodo dale Nemčiji prepis stenografičnega poročila, v katerem so skoraj vse izjave priči, ki so nastopale proti atasejima.

To je vse, kar more storiti vlada Združenih držav.

Gotovo je, da bo povzročilo to poročilo v Nemčiji veliko razburjenje, in da bodo med obema državama zavladalo še bolj napeto razmerje.

Albanski rodovi proti Angležem.

London, Anglija, 6. decembra. — "Vossische Zeitung" v Berlinu poroča, da so se uprli srbski rodovi, kateri so bili dosedaj Angležem prijazni, in da so pobili veliko angleških vojakov.

Londonski vojaški krogi so vsled tega zelo razočarani. Drugače ne bo šlo kakor da dobi angleška posadka nekaj ojačenj.

Samomor.

V nekem hotelu na 29. cesti, N. York se je nevarno obstrčil 27 letni igralec Martin Patler iz Philadelphije. Zdravniki upajo, da bo ozdravel. Zakaj si je hotel vzeti življenje, ni znano.

Boj razglednicam.

London, Anglija, 6. decembra. — Državno ministrstvo je danes naznanilo, da bodo v bodoče zaplenili cenzorji vse razglednice, ki so namenjene v kako nevtralnno deželo. Angleški vojaški strokovnjaki so prepričani, da se razni špijoni v prvi vrsti poslužujejo razglednic.

Turska zmaga.

Berlin, Nemčija, 5. decembra. — Turska armada v Mezopotamiji je pregnala skoraj vse sovražnike iz dežele. Turskim podmorskim čolnom se je zopet posrečilo uničiti dvojico kanonskih čolnov.

Carigrad, Turčija, 5. decembra. — Turški generalni štab poroča sledeče o operacijah v Mezopotamiji: Na fronti v Mezopotamiji zasledujemo neprestano sovražnika, ki se na celi črti umika.

Smrtna kosa.

V New Yorku je umrl 28-letni rojak Andrej Grašek, stanujoč na 348 E. 46. cesti. Zapuščala zalujočo ženo in tri nedorošle otroke. V New Yorku je bival nad 12 let in je bil dalj časa uslužben pri Sultzberger Co. — Pogreb se vrši 7. decembra iz cerkve svetega Nikolaja na 2. cesti, New York.

Rojaku, ki je bil povsod priljubljen in obespovstovan, naj bode lahka svobodna zemlja!

UREDNIŠKI SOTRUDNIK.

kateri je zmogel pravilno angleščino in slovenščino, dobi takoj službo. Plača po dogovoru, služba stalna za pravega človeka. Več pov: Ured. "GLAS NARODA".

S soške fronte.

Italijani so z vso silo navalili na avstrijske postojanke. Operacije ovira slabo vreme.

Rim, Italija, 6. decembra. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno vodstvo italijanske armade, se glasi:

Kljub slabemu vremenu, ki zelo ovira vojaške operacije, je naša artilerija od soški fronti neprestano v akciji. Pri koroški meji smo zavzeli nekaj zelo važnih postojank; položaj pri Gorici je neizpremenjen.

Sovražnik je obstreljeval Tržič, pa ni imel posebnega uspeha.

Dunaj, Avstrija, 6. decembra. — Ob soški fronti je položaj neizpremenjen. Večerj so se vršili manjši spopadi, ki pa niso imeli nobenega upliva na splošno situacijo.

Vojne težave.

Nemčija je prepovedala izvažati za gotove tovarne v Švici premog, ker noče, da bi se z nemškim premogom pomagalo izdelovanje vojnih potrebščin za četverozvezo. — Zlasti so se tovarne, ki so v mirnih časih izdelovale ure, lotile izdelovanja vojnih potrebščin. Švicarske tovarne so izdelale leta 1913 ur v vrednosti 183.049.000 frankov. Iz produkcije ur si je mogoče napraviti približno podobno, koliko patron in drugih takih stvari izdelajo lahko te tovarne. Nemška prepoved, dobivati premog iz Nemčije bo pač naredila konec temu švicarsko nevtralnemu jako čudno osvetljuječemu početju.

General Urbaleja.

Nogales, Arizona, 6. decembra. — Carranzovi agentje so izvedli, da je general Urbaleja, vodja Yaqui Indijancev, kapituliral.

Ranjenci.

Philadelphia, Pa., 6. decembra. — Danes je dospela v tukajšnje pristanišče zvezna bojna ladja "Connecticut" in privedla seboj s Haiti devet ranjenih ameriških mornarjev. Na malariji je bilo zbolelo 21 mornarjev, katere so vse spravili v tukajšnjo vojaško bolnišnico.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljate v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni s Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

VIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljate ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovni razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene.

K	\$	K	\$
5....	1.90	120....	17.80
10....	3.65	130....	19.25
15....	5.40	140....	20.70
20....	7.15	150....	22.15
25....	8.90	160....	23.60
30....	10.65	170....	25.05
35....	12.40	180....	26.50
40....	14.15	190....	27.95
45....	15.90	200....	29.40
50....	17.65	210....	30.85
55....	19.40	220....	32.30
60....	21.15	230....	33.75
65....	22.90	240....	35.20
70....	24.65	250....	36.65
75....	26.40	260....	38.10
80....	28.15	270....	39.55
85....	29.90	280....	41.00
90....	31.65	290....	42.45
95....	33.40	300....	43.90
100....	35.15	310....	45.35
110....	36.90	320....	46.80
120....	38.65	330....	48.25
130....	40.40	340....	49.70
140....	42.15	350....	51.15
150....	43.90	360....	52.60

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Created and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Office of Business of the Corporation and
address of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta za meje New York 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Slovenic za leto 4.50
pol leta 2.50
"Settlers" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
vredni nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisment of, agreement.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
prebujajo.
Dopis kaj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Priloge: Amerikanci naročnikov pro-
sto, da se nam tudi prejšnje
izdaje naznani, da hitreje
slovenic naznani.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4677 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4677 Cortlandt.

Pred odločitvijo.

64. kongresno zasedanje, ki se
je včeraj začelo, bo zelo velikega
pomena. Odločilo se bo, če bodo
Združene države stopile v vrsto
velikih vojaških in mornariških
velesil.

To so pravzaprav tiste predpri-
prave, o katerih ljudje toliko upi-
jejo in se tako zavzemajo zanje.
Brojovja in mornarice ni potreba
zato ojačiti, da bi se Združene dr-
žave branile pred kako evropsko
ali azijsko silo, pač pa zato, da se
izpolne raznim kapitalistom vro-
če želje in da se lahko začne z
ekspanzivno politiko, katero za-
hleva veliki kapital.

Se sedaj ne vemo, kakšen načrt
so napravili gospodje za ojačenje
armade in pribavo rezerv. Ne ve-
mo zategadelj, ker si niti vodilni
in merodajni krogi niso v tem na
jasnem. Znano nam je samo to, da
potrebne naša nova domovina
močnejše armade in veliko več no-
vih bojnih ladij.

Glede mornarice smo nekoliko
bolj na čistem.

V prihodnjih letih bomo dobili
čisto novo brodograd. Deset dread-
noughtov, šest velikih križark in
veliko množino torpednih čolnov,
polagalec min itd. Že v prihod-
njem letu bo izgrajenih pet ali šest
velikih bojnih ladij in izdelana
velika množina municije. In ko
bo vse to izdelano in zgrajeno, se
bode začelo šele delati.

Če človek to premišljuje, se mo-
ra nehoti zmiseliti na vijak, ki je
brez konca. Torej gotovo je, da
se mora na vsak način začeti z ob-
oroževanjem. Armada in morna-
rica ne bosta samo zato priprav-
ljena, da bi vzdržali Monroe dok-
trino, pač pa tudi zato, da bi
Združene države udarile, ko bo
prišel za to nujen trenutek.

Tragedija v Evropi bo kmalo
končana. Združene države bodo
poskušale izrabiti to priliko in
udariti na onega, od katerega se
pričakuje največ koristi in je že
vsaj deloma tako oslabiljen, da se
tak armadi in mornarici ne bo
mogel ustavljati.

Ljudstvo ve, kaj stanejo bojne
ladije. Ljudstvo je znano, koliko
denarja porabi oborožena sila, zato
pa poskuša v kali zatreči to impe-
rialistično politiko.

Ljudstvu so se pravočasno od-
prle oči in izprevidelo je, da ne
preti Ameriki nobena nevarnost
ter da je vsako nadaljnje oborože-
vanje brez vsake potrebe.

Za delavce je zelo velike važ-
nosti, da sedi v parlamentu Meyer
London, ki bo neustrašno in bre-
zobzirno protestiral proti vsa-
kemu poizkusu zvečati med arma-
de oziroma mornarice. Cela admi-
nistracija in vsi krogi, katerim je
tako zelo pri sreč oboroževanje,
vsi kapitalisti, ki hočejo izkori-
stiti to priliko in si podvojiti pre-
moženje, bodo pravočasno izve-
deli za voljo naroda. Prepričani
smo, da jim tedaj ne bode nič kaj
prijetno pri sreč.

Združene države niso v nevar-
nosti in zato ni treba, da bi se še

bolj orožilo kot se oborožene se-
daj.

Toda boriti se bomo morali vse-
eno, boriti se bo moral vsak člo-
vek, ki ima v sebi količnik trez-
nega razuma in razsodnosti. Toda
ta boj ne bo namenjen bratu, re-
vežu, ki si mora ravno na tako te-
žak način služiti kruh kakor si ga
mi. To bo boj proti blaznosti ob-
oroževanja.

Oborožiti se moramo za kampa-
njo proti oboroževanju, boriti se
bomo morali proti imperializmu!

Dopisi.

Pittsburgh, Pa. — Pred krat-
kim sta se poročila v tukajšnji
slovenski cerkvi splošno znani ro-
jak g. Frank Vičič in gđe. Panica
Blatnik iz Clevelanda. Mlademu
paru čestitamo ter želimo obilo
sreče in veselja v novem stanu. —
Poročevalce.

Sheboygan, Wis. — Ker so do-
pisi iz naše naselbine bolj redki,
upam, da mi cenjeno uredništvo
dovoli kakšen kot v G. N. Obrat-
tuje se še precej dobro, po 10, po
nekaterih tovarnah celo 11—12 ur
dnevno. Toda kaj, ko je pa plača
tako nizka, da se komaj živi. Dru-
žinski očetje komaj izhajajo. V
slučaju, da si dobro podkovani z
denarjem, kar sem jo mahni ter
prepričal se bode, kako zlahka
je vinska kapljica letošnjega pri-
delka. — Pred kratkim se je do
smrti zvezal rojak Frank Modce
z gđe. Frances Baš. Paru želimo
obilo medu in sreče. — Obiskala
nas je tudi bela žena ter ugrabila
rojaka Johna Sedlarja, mladčica
v evetoli mladosti; star je bil še
21 let. Ker ni bil pokojni pri-
nobenemu društvu, so mu njegovi
prijatelji, člani slov. mlad. dru-
štva "Nada" darovali lep venec.
V ta namen se je nabralo \$12.20
od omenjenih društevnikov, od
drugih pa \$3.45. Rojaki, pridru-
žite se temu ali onemu društvu,
kajti tu jih je dovolj ter vsa do-
bro napredujejo. Človek ni nikar
gigant! Sloveni, držimo so
slovenskih podpornih društev;
v slučaju nesreče nam bodo naši
najboljši prijatelji! Pokojniku pa
bodi lahka svobodna duša! Poz-
drav vsem Slovenem! — M. J.

Pisma iz stare domovine.

Prijatelj našega lista nam je
dal na razpolago pismo ogrskega
Slovence; iz pisma ponemamo sle-
deče:

Boga zahvali, da si v Ameriki.
Brat Tone je odšel 15. februarja
k vojakom, pa je bil par dni kas-
neje že ranjen. Sedaj ne vem prav
zagotovo, kje se nahaja. Pri vo-
jakih so vsi od 18. do 50. leta, ki
zamorejo nositi orožje. Iz našega
kraja jih je bilo najmanj že deset
ubitih, veliko jih pa še pogrešajo.
Dobra močna krava stane do 500
goldinarjev, močna kobila do pet-
najststo goldinarjev. Možki skoraj
stanejo do 30 forintov. Kila
govedine stane dva goldinarja.
Rečem ti, da so pri nas strašni
časi...

Rojaku J. G. v Caudersport,
Pa., piše njegova sestra iz Po-
stojne:

Ne zameri, ker ti nisem toliko
časa pisala. Svojega sina Jakoba
čakam in čakam, pa ni ne njega,
ne nobenega glasu o njem. Vert-
janov mi je pisal iz Galicije, da
ga je videl nekega dne meseca ju-
lija ležati ranjenega. Ranjen je
bil v levo roko in v levo stran.
Prosil ga je, da naj mi piše in da
naj vse pozdravi. Od tistega časa
nisem več slišala o njem in ne
vem, če je živ ali mrtel. Vse bol-
nišnice so že prenapolnjene. Jos-
leto Janez je umrl v bolnišnici.
Volov nimamo več; petnajststo
goldinarjev smo dobili zanje.
Ljudje prodajajo živino, za jesti
pa nimajo ničesar.

Pismo, tičeče se smrti Antona
Turnška, je nam dal na razpolo-
go prijatelj Ferdinand Drole.

Naznanjamo, da smo ele sedaj
izvedeli, da je umrl Tone v Bu-
dimpeštvu v bolnišnici. Skoraj celo
leto nismo bili na čistem, če je
živ ali mrtel. Vemo samo toliko,
da je umrl, drugače nam pa niso
hoteli sporočiti. Gotovo je bil si-
romak toliko slab, da ni mogel
sam pisati oziroma drugim pove-
dati. Saj je bil vendar za vse ta-
ko skrben. Mama je tako žalost-
na, da ne vem, če bo prenesla ta
strašno udarec. Strašno hudo je
sedaj. Če ne bo nič bolje, ne ve-
mo, kako bomo prestali. Z Bogom!

POGREB.

Slika iz življenja koroskih
Slovencev.

(Nadaljevanje.)

Preteklo je nekaj časa, predno
se je Jurček zavedel svojega po-
lozaja. Sam z mrtvo ženo in v tem
času! Za hip se ga loti kakor ne-
jevolja. Sredi zime!... Bilo mu
je, kakor včasih, ko je malo po-
zagodnjel nad njo. Kakor da bi
bilo to na njegovo ležanje, da je baš
zdaj umrla!... A kmalo je mislil
spet pametneje in začel mu je
postajati mehko pri sren. Prižgal
je stekleno svetilko, napolnil jo
z oljem, postavil jo na stol ob
njemem vzglavju ter tarna sam
pri sebi:

"Revica, nič dobrega nisi imela
tukaj, zato si šla proč od mene!"

In obrnil si jo solzo, ki mu je
počasi prilezla po suhem licu dol.
Ustrašil se je skoro te solze, tako
dolgo je že bilo od tistih dob, ko
je zadnjič jokal. Toda nisi mogel
kaj, moral je trpeti, da se mu je
za prvo utrla še druga in tre-
tja. Pri sren mu je bilo hudo, ko
morda samo še enkrat v njegovem
življenju, takrat, ko se je tudi
moral ločiti od svoje Urške. Oj,
da, če se mora ločiti človek od
najdražjega, najljubšega bitja in
ločiti celo še za večno!...

Jurček se je temnilo pred očmi
pri tej misli. Za večno!... Kaj
bode on počel sam na tem svetu?
Zakaj ne pokliče Bog skupaj k se-
bi takih ljudi, ki se imajo radi?
Sam, čisto sam!... O, to je bil
prehud udarec, ki ga je zadell!...
No, za malo reč bi Jurček tudi jo-
kal ne bil!

Toda k sreči Jurček ni bil člo-
vek, ki bi se bil potapljajal več ne-
go treba v svojo bridkost; on se
ni prišteval k tistim, ki se z neko
posebno naslado bavijo venomer
s svojo bolečino. Jurček je le ta-
ko mimogrede premagalo rahlo-
čutje, ki pa je bilo tem pristneje,
tem naravnije, ker se mu je bilo
zbudilo čisto neposredno in brez
vseh refleksij.

Udajati se brezumni žalosti, to
ni bila Jurčkova stvar in če bi tu-
di bila, bi ga bile privedle dejan-
ske razmere do tega, da bi bil za-
čel razmotrivati praktično stran
vse zadeve.

Ker ni imel nikogar, prav niko-
gar, ki bi mu bil šel na roko, si
je moral napraviti sam neki na-
črt za to, na kak način bo naredil
pogreb.

Pogreb ob tem času in v takem
snegu, ko je bilo le z največjo te-
žavo priti do bližnje hiše, to ni
majhna stvar!

Jurček je vso stvar dobro pre-
misлил, potem pa je šel na delo.

V takih gorskih krajih, kjer ni
vsi, so posamezne hiše raztrese-
ne včasih zelo daleč druga od
druge, se razločuje človeško živ-
ljenje v marsičem od življenja
po večjih naselbinah. Človek je
v takih krajih navezan mnogo
bolj sam nase nego drugod, zato
pa je privajen tudi bolj mnogo-
stranskemu delu in ne pride tako
kmalo v zadrego.

Jurček, ki je skoro vse svoje
življenje samo drvaril in oglje
kuhal, je znal navzle temu pri-
jeti za silo tudi za tesarsko ali ni-
zarsko orodje.

Rokodelcem je dal on dozdej
sploh ubogo malo zaslužiti. Vse
trebno se je skozi izgotovilo do-
ma. Kar ni znal on, je znala nje-
gova pokojna žena. Le tako je bi-
lo tudi mogoče, da sta pri borem
zaslužku, ki ga je imel on kot dr-
var, postojno izhajala. Kajti Jur-
čkovo posestvo ni bilo eno tistih,
okrog katerih se širi velika, pri-
jazna ravnica z njivami, košeni-
cami in pašniki. Okoli kočice je
bilo ubogo malo prostora in tisto
malo njivice, ki so bile njegova
last, je imelo tako strmo lego, da
je moral vso zemljo obdelati z mo-
tiko in da je ves gnoj v košu zno-
sil nanje. Polje, ki poleg vsega
tudi rodovitno ni bilo, mu niti to-
liko ni obrodilo, da bi bilo za do-
mačo potrebo zadostovalo. Zato
je bilo treba varčevati, pa še v
gozdu delati. Tudi zdaj Jurček
niti na misel ni prišlo, da bi bil
šel krsto za rajnico kam naročiti.
Kakor je bilo brdko tako delo,
ga je hotel vendar sam izvršiti.
Sicer pa tudi — kam naj bi bil šel
v takem snegu?

Pristavil je torej v veži lestvo
na steno ter splezal po njej gor
nad izbo. Tu je imel shranjenih
že dolgo nekoliko močnih smrek-
ovih žaganic. Preskrbel jih je bil
baš s tem namenom, da bi jih imel
pri rokah, če bi bilo treba delati
kdaj krsto. Da, da, potrka smrt

kdaj tudi pri njem na vrata, to je
vedel Jurček ravno tako dobro,
kakor ve vsak človek, da umrje
enkrat, in vendar se mu je zdela
vsa stvar tako čudna. Še vedno
je zmaljeval z glavo, še vedno kar
verovetno ni mogel, da njegove Ur-
ške več ni med živimi...

A vendar se je lotil! Privzdignil
je vsako žaganico posebej, si jo
ogledal od vseh strani, ne da bi
bil sam prav vedel, zakaj, potem
pa spustil drugo za drugo z izbe
nizdol.

"Tako!" je dejal, ko je bil čer-
tvo naslonil ob steno. "Toliko jih
bo zadosti!... Te naj ostanejo pa
zame!"

Ko je bil spet v veži, je začel
tako žagati, tesaši in zbijati. De-
lal je sicer zlagoma, kakor je na-
vada pri samonkih in ljudih, ki
opravljajo kak nenavaden jim po-
srel, vendar vzdržana, brez pre-
stanka. Pozabil je bil pri delu ce-
lo na kozo, da je ni niti pomolzel,
niti ji dal jesti. Na svojo jed pa
že celo ni mislil.

"Eh, Bog se nas usmili!" je
vzdihnil od časa do časa, pa tesal,
stržil in primerjal. Ob mraku pa
je bila krsta zbita, izgotovljena;
lepa ni bila. Žaganice ob straneh
niso bile oličene in oblike ji tudi
ni bil dal posebne — bila je na o-
beh koncih enako široka in viso-
ka; toda Jurček je bil zadovoljen
s svojim delom. In zdaj šele se je
spomnil, da mora jesti.

Sel je v hlev, pomolzel kozo ter
ji dal krme. Nato je popil malo
mleka in se vrnil v kočjo.

Notri je bilo že popolnoma te-
ma. Svetilka je slabo brlela in
prasketala, mali plamenček se je
dvigal in krčil ter vstrepetal, da
so se senice po steni neprene-
homa zgibale, kakor bi bile žive.
Jurček je bilo nekoliko tesno
pri sren. Ozrl se je zdaj v ta, zdaj
v oni kot, ne bo li opazil kaj po-
sebnega. Potem pa si je vzel vse-
eno pogum, da je tudi pri luči po-
gledal mrtvi ženi v obraz.

"Kako si blede, revica, ble-
da!" je dejal.

In spet mu je bilo hudo pri
sren.

Ko pa je imel nekaj časa svoje oči
uprte vanjo, se mu je zdelo, ka-
kor da bi dihal, kakor da bi mi-
šice v njenem obrazu podrtava-
le... In čim dalje jo je gledal,
tem bolj se mu je vsiljevala mi-
sel, da se giblje, da se nalahko
premije.

Mogoče, da je bila temu tudi
kriva vstrepetajoča, migljajoča
luč, ki je padala na resni obraz
mrličev; mogoče pa tudi, da se je
pod nemirnimi udarci njegovega
srca zgibal in stresal njegov last-
ni život, pa je mislil, da podir-
tuje život njegove mrtve žene...
Bodi si eno ali druge, nekega ne-
prijetnega čuta se pri tem ni mo-
gel iznebiti in lotevalo se ga je ne-
kaj kakor groza.

Toda dolgo to ni trajalo. Po-
mislil se je kmalo, samega sebe ka-
rajoč: "Ah, kaj bi le hotel!..."
Prilil je še nekaj olja v svetilko,
potem pa se je iztegnil na klopi ob
peč.

Kamo nato se je razlegalo po
mali sobi glasno smrčanje, kar po-
vzročalo čudno disharmonijo v si-
cer vladajoči smrtni tišini...

Jurček je imel od nekdaj trdno,
zdravo spanje in tudi to noč je
spal primeroma jako dobro.

Ko se je zjutraj prebudil, ni ve-
del prvi hip ničesar o vsem tem,
kar se je bilo dogodilo prejšnji
dan. Posegel je čisto mehanično
z roko pod klop, kjer sta ležali
dve sekiri, kakor kadar se je od-
pravljaj v gozd.

Tako hkratu se ozre na poste-
ljo, kjer mu je ležala žena, zdrzne
se in žalost ga obide.

"A — tako?" zamrmra sam pri
sebi. "Danes moram iti pogreb-
cev iskati!" In začel je premišlje-
vati, kod bi zavil, da bi najbolje
opravil. "Eh, gori do Jožka sto-
pim najprej... Morda mi potem
še on kako kaj nasvetuje..."

Zapril je kočo ter se napotil. A
ko naredi prvo stopinjo v sneg,
mu izpodrsne. Padel je tako, da
je glasno zastokal.

"To se pa danes dobro začne-
nja!" si misli in se skobaca po-
časni pokoncu iz vdrtni, ki se je
bila napravila pod njim.

Vrne se v kočjo, ozame v roko
debelo drogu podobno palico ter
nastopi znova svojo pot.

Bilo je na sv. Pavla dan, torej
še v najhujšem mrazu. Nebo se je
bilo popolnoma izjasnilo, a čez
sneg se je bila napravila trda le-
dena skorja, ki je pod vsako sto-
pinjo pokala in hreščala. Jurček
je moral zelo na trdo stopati, da
se mu je sneg toliko lomil in vda-
jal pod nogama, da ni še dalje dr-
sil in padal. Opiral pa se je pri
tem na svojo palico.

Bilo je še precej zgodaj, ko je

šel Jurček z doma. Ob orheh snež-
nikov so se lovili prvi solnčni žar-
ki, zagrinjajoč jih v rdeč svet, ki
je prekrasno harmoniral s čisto,
nežno nebesno modrino nad gora-
mi. Bolj in bolj so zarezali gorski
grebeni, da je da je bilo videti,
kakor bi vstajali ob njih majhni
ognjeni plamenčki. Počam, nekam
svečano in dostojanstveno se je
dvigalo solnce na jasnem obzorju.
V enakem tempu je prodirala luč
od vrhov dol proti nižini, se pla-
zila nekaj časa samo po pobočju
razdrapanih gorskih velikih,
potem pa, kakor bi se je bilo
hkratu lotilo neko hrepenenje, se
naglo razlila po nižjih hribih in
dolinah, dokler ni naposled objela
celega zemeljskega površja.

Takrat pa se je zaiskrila devi-
sko-bela odeja, ki je bila pregr-
njena čez zemljo, kakor bi bila
posuta z milijoni in milijoni dia-
mantov. Vsak posamezni solnčni
žarek je odseval iz sto in sto bi-
sernih zvezdic, da je bila vsa zem-
lja zagrnjena v morje blesteče lu-
či in da je bilo videti, kakor bi se
hotela skušati s solncem, kakor bi
mu hotela povrniti njegovo rado-
darnost stotero...

(Pride še.)

**Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR
ZA LETO 1916**

Letošnji Slovensko-
Amerikanski Koledar
je izšel ter smo ga
razposlali onim, ki so
ga že naročili. — Glede
vsebine opozarjamo na
oglas na tretji strani.
Cena mu je 35 centov.

U zalogi ga imajo tudi
nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica
6104 St. Clair Ave., Cleve-
land, Ohio.

Fr. Leskovic, Box 44, —
Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut
St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling
Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N.
Chicago, Ill.

Alois Rudman, 737 Hol-
mes Ave., Indianapolis, Ind.

M. Klarich, 832 E. Ohio
St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in
več drugih naših zastopni-
kov po drugih naselbinah.

SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

Za vsebino oglosov ni odgovor-
no ne upravnistvo ne uredništvo.

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

**MESTNI HRANILNICE
LJUBLJANSKI**

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad

44.5 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad

44.5 milijonov kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez odbitka.

Nevezljene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knji-
žice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je ne-
mogoča, ker je po pravilih te hranilnice, porjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev,
župnišča cerkven in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja
v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.
NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E.
CLEVELAND, O.

SLAMNIKARJI — POZOR!

Pri tvrdki David Lorenz, 104
Blecker Street je zastavkalo včeraj
50 delavcev in delavk. Slamnikar-
ji ne iščite pri tem podjetju dela,
dokler se celo zadevo ne uredi.

Dosedaj se je uklonilo že deset
gospodarjev, pri katerih so slam-
nikarji zastavkali. Zaenkrat se je
določilo, da bo dnevna plača \$3.

Za časa stavke je bilo aretiranih
20 stavkarjev. — 15 so jih takoj
izpustili, pet jih je pa plačalo sa-
mo po \$5 kazni. — To je znane-
nje, da tudi oblasti simpatizirajo
z našim gibanjem.

Ker bosi zelo nasprotujejo ubo-
gim delavcem, sta pristopili po-
družnici št. 42, in 24. k medna-
rodni centralni organizaciji.

Zastopniki unije bodo celo za-
devo razjasnili glavnemu central-
nemu odboru in v sporazumu tega
odбора se bo odločilo, če naj se
proglasi generalno stavko ali ne.

Slamnikarji, pristopajte v uni-
jo! Le v organizaciji je moč!

ISCEM

dekle ali vdovo staro 30 do 35 let
za hišno delo. Vpraša naj pisme-
no pri:

John Tomažič,
R. R. 3, Box 275, Columbus, Kan.
(7—9—12)

NAZNA NIL O.

Cenjenim naročnikom v Kansas
sporočamo, da jih bo v kratkem
obiskal naš potovalni zastopnik

Vojaske petje na bojnem polju.

Piše Anton Leban v Komnu na Krasu.

Petje izobražuje človeško srce in domišljijo, okus in mišljenje. Zato je potrebno, da ljudska šola goji lepo petje. Otroci se naučijo v šoli lepih, preprostih narodnih in cerkvenih pesmic, ki jih pojo ob katerikoli priliki še dolgo potem, ko so že odrasli. To petje jim blazi srce in navstvari dušo. Naš narod ima velik broj takih pesmic. Te pesmice so dragocen zaklad našega naroda, so mil spomin na mlada, blažena leta, to je onega časa, ko se jih je mladina naučila v šoli. To je povod, da se mladina nasrka veselja do petja. — In baš Slovenci prav rad poje, kajti: "Saj dali petje so bogovi, da lajša dušo nam trpečo" — je pisal nekoč pesnik Iv. Jenko.

Ni je vesele družbe, cerkvene ali narodne slavnosti, da bi se ne glasila naša lepa narodna pesem. Slovenci ljubimo najbolj pesem, sloveno v narodnem duhu, ki oživlja plemenite čute. Seveda — mladina rada izliva veselje in reče čute v primerno pesem. Tako petje neguje mladina še potem, ko je dozorela v krepke mladeniče in čvrsta dekleta, stopivši v rečna pevska društva, nahajajo se v občini. In tako petje — v društvu — se polagoma širi v vse narodne sloje od roda do roda. Lepo petje spremlja človeka v tej solzni dolini po poti veselja in žalosti. Ono nam je, da z L. Tomonom govorim: "V žalosti zavleči v bolečini hladilo".

Petje navdušuje v vojnem času vojaka, da se oskoki in ohrabri in gre pogumno v boj za cesarja in domovino. Priliko imam — sedaj ob vojnem času — ob italijanski bojni fronti, opazovati in poslušati vojake raznih narodnosti, pevati v svojem materinem jeziku boje in narodne pesmi. In zares, milo mi je pri srcu, ko to petje poslušam. Tako slišim Slovence, Hrvate, Nemce, Italijane, Čeha, Poljake, Madžare in druge. Pa nobeno petje tako milo ne dirne človeškega srca, nego lepa slovenska narodna pesem. Seveda, kar je priskočilo, bolj sili k srcu, kajti to je — naravna pot.

In vendar kakšna velika razlika med našim in drugorodnim petjem! To ni čudno, kajti Slovenci imamo velik zaklad lepih narodnih pesmic. Smelo rečem, da malo je narodov, ki bi se mogli z nami meriti. — To dejstvo, da smo mi bogatejši narodnih in bojnih pesmic, so spoznale razne šolske oblasti. Med temi v prvi vrsti nižjeavstrijski e. kr. deželni svet na Dunaju, ki je poslal njemu podrejenim okrajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom ukaz, da naj se v šolah bolj goji lepo petje in vojaške pesmi. Citiram ad verbum omenjeni ukaz: "Da so nemško-avstrijski vojski naprjem drugim ubogi v pesmih in da znajo le malo takih pesmi peti."

Iz tega je razvidno, da ta deželna šolska oblast nekako — en passant — očita svojemu učitelstvu brezbriznost glede tega petja. Da je prišel nižjeavstrijski e. kr. šolski svet do tega spoznanja, je provzročila mobilizacija avstrijskega vojskovanja. Povsod so našli, da manjka patriotičnih, bojnih in narodnih pesmic. Tu in tam ni bilo znano vojakom popolno besedilo pesmi. Nekotji so znali le prvo kitico pesmi, a oddaljene kitice so jim bile neznane ali pomanjkljive in niso znali besedila citirati. Pesem pa mora biti celotna, sklepna in nam mora podati pravo jedro. Nahajajo se celo v besedilu razne variante in tako je pravilno petje nemogoče. Ti pojavi se pa — po večini — ne nahajajo pri nas, ampak med drugorodci in celo v nemški armadi — naši zaveznici — to je v nemškem cesarstvu, kjer stoji šolstvo in vojskovanje na višku popolnosti. Tako pomanjkljivost odseva v vojskovanju tudi glede cerkvenega petja. To so doznali vojski konati o priliki vojaških in nedeljskih maš. Edino ljudske in srednje šole zamorejo tej nedostatnosti v okoli priti. Petje naj se v ljudskih in srednjih šolah temeljito goji — in take polsedice bodo izostale.

Naši vojaki kateregibodi naroda znajo pevati le to, kar so se učili v ljudski in srednji šoli ter to, česar so se navadili v pevskih društvih. To petje je šlo od

roda do roda naprej. To se je ne govalo tu in tam pravilno, odnosedno nepravilno. Seveda, da za nastale nepravilnosti ni povsem odločno učitelstvo odgovorno. Petje naj se temeljito reformira in sicer tako, da bode ugajalo narodnemu in cerkvenemu duhu ali petju. To se v nas Slovenceh večinoma že dogaja, a ne tako pri drugih narodih. Da prav dobro ne vspeva narodno in cerkveno petje, so krive tudi razmere in okolnosti. Take razmere nahajamo v občini, kjer se mladina — po končani šolski dolžnosti — ne nudi učenja pravega petja. V takih občinih se zbira odrasla mladina v krčmah in zakotjih — večinoma ponoči — "na vasi" — in daje duška svojim srčnim čutom v raznih "molih" in "darih" — disharmoničnih akordih. Pojejo pač, kakor znajo. Večkrat spakederano in ne narodno, ampak nerodno. Celotna pevska društva pojejo včasih to, kar ne odgovarja potrebam. Pevska društva naj goje in negujejo lepo narodno in cerkveno petje. Tako bi se razširilo mladini obzorje, koje se je ona pridobila v ljudski šoli. Snov, pridobljena v ljudski šoli, bi se vsestransko obdelovala in razširila v narodu. Povdarjam, da prav rad poslušam na italijanski bojni fronti na kršnem Krasu lepo narodno petje naših vojakov, če je estetično, a ne "kruljenju" podobno.

Smelo rečem, da ga ni lepšega petja, nego je naše slovensko petje. Lepo pojo drugorodci, a čez Slovence jih ni. Tudi nobeno petje ne sega tako daleč — srea, nego naše lepo narodno petje. Nemci imajo tudi lepe narodne patriotske in bojne pesmi. "Prinz Eugenlied" je na pr. priljubljena pesem in se mnogo peva, a besedilo je različno, in to moti pravi tok in melodijo petja. Vse to petje je drago, milo in lepo, pa naša narodna pesni so še lepše. Pozna jih vsak, kolikaj omikani Slovence. Kako lepo odmevajo sedaj te umestne pesmi! Kako krasno doni o Lavdonu pri Belem gradu! Kako imenitno je petje o Radeckem v Italiji. Te grodo "od srea v srea".

Nahajamo tudi več drugih pesmic, ki so za naše vojake umestne in krasno — lepo narodne. (Regiment po cesti gre!) Take in enake pesmice se lahko pojo v kvartetu in tudi "unisono". Pesmi, le-te, družijo dušno vojaka z domom, narodom in cesarjem! Vojak se navdušuje, postaja pogumen, nepremagljiv. To svedoči hrabrost naših vojakov v sedanjem boju. Vseh narodov vojski naše mile Avstrije tekmujejo v boju z ustrajno hrabrostjo napram našim verolomnikom. — "Vse za dom in za cesarja" je njih geslo, ki jih vodi od zmage do zmage. Celotno vojnemu vjetništvu pojo naši vojski lepe narodne pesmi. Tam v jarkih ob fronti jih sliši pevati. Tako se kratkoročno — in mislijo na svoje v domovini. Naše slovenske boje in narodne pesmi so se vedno uvaževale: so se tudi več ali manj negovale. Naj bi se tudi našim vojakom ne zabranjevali pevati! Maršal Radecki, avstrijski vojskovodja, je tudi ljubil bojno pesem. Peli so jo njegovi vojaki. Tudi danes navdušuje "Lavdonova pesem" naše vojake, boreče se ob Donavi.

Naše šolske oblasti naj bi tudi v bodoče uvaževale take pesmi. Naj posnemajo nižjeavstrijski e. kr. deželni šolski svet! S pomočjo petjeveškega učiteljstva bode prišla narodna pesem do svoje veljave v narodu in državi. Razširila se bode v vseh slojih in vojski vseh avstrijskih narodov in slojev jo bodo prepevali, navdušujoč se drug drugega do zmage. S tem bode petje postalo petje "comme il faut", to je tako, kakor bi moralo biti povsod. Petje naj bi postalo sredstvo k pravni omikanosti v požahutjevanju vseh narodnih slojev vseh narodov. Naj bi nam bilo pravo petje vodnik v našem življenju v — dobrih in slabih časih! Takim potom bode ljudska šola izobraževala narode v lepem skladu za Boga, cesarja in domovino! V tem zmislu kliče z Gregorčičem, našim pesnikom: "Bog daj! Bog daj!", kajti: "Koder razlega se petje, sreča obseva ves kraj; radosti klije tam evetje, zemlja prestavi se v raj!" piše pesnik Fr. S. Cimperman.

Nesreča v zraku.

"Agence Havas" javlja iz Le Bourgeta: Dve vojski letali sta pri spuščanju na tla trčili in so se vsi štirje letalci ubili.

Raznoterosti.

Rusko sodba o duhu nemških čet.

Vojni poročevalci "Russkega Slova", Petrov, piše: Za svojo dolžnost smatram, da vedno iznova podčrtavam, da ne more biti govora o kaki splošni brezpogumnosti in slabotnosti nemških čet. Če kdo trdi ali misli, da je Nemcem zmanjkalo sapa, se pravi to le še enkrat storiti isto budalost, da se hočemo pomiriti in se izpostavljamo novim grenkim izkušnjam. Seveda se utrudijo Nemci in Avstriji vsled brezdanjih potov, nič manj pa se ne utrudijo Rusi. Splošno soditi po izgledanju in izpovedih posameznih vjetnikov ne gre. Dostikrat se dobe med vjetniki izredno čili, dobro obveščeni, ki s pravo nemško drznostjo samozavestno zatrjujejo, da ne bo dolgo trajalo, da bodo Nemci zavzeli Rigo. Dvinsk in Petrograd. Samo vjetniki iz onih čet, ki so izvrševali suke, so pogosto utrujeni tako, da spe pogosto po 30 in 40 ur neprenehoma. Tudi sila nemških napadov ni popustila in ne bo popustila. Desetkrat lahko naskočijo isto po zicijo in vsakokrat približajo kakor vihra. Seveda imajo dvojna izpodbudna sredstva: alkohol in strojne puške. Kljub temu ni mo goče reči o nobeni teh čet, da po pušča njih hrabrost. Jaz osebno sem prepričan, da Nemci sploh ne more biti malodušni. Nemci bi se celo, če bi šlo narobe, le tem delj in bolj obupno bili. Tudi ni računati pri Nemcih s pomanjkanjem moštva, ali kruha in koline. Nemci bi postavljala vedno nove milijone mož. Zato nobenega samovarjanja! Samo če se Rusija ojači zlasti glede municije, bo kos Nemcem.

Spolne bolezni in vojna.

Med najžalostnejše pojave sedanje vojne spada dejstvo, da se spolne bolezni silno pomnožile. O tem bi vedeli mnogo povedati civilni in vojski in policijski zdravniki. Očitna in tajna prostitucija se je silno razširila in ker se je razneslo vse polno spolnih bolezni, je opravljena skrb za ljudsko zdravje in za zdravje prihodnjih generacij. Vojske obla stijo so storile, kar je v njihovih močeh, da zajezijo to zlo. Zdaj je želeli, da bi tudi civilne oblasti tej stvari posvetile največjo pozornost in poskrbele kar treba v varstvo prebivalstva.

Žito iz Rumunije.

Pred par dnevi so prišle vesti iz Bukarešte, da je Rumunija zopet dovolila, izvažati žito v Avstrijo in Nemčijo. Vselej je bilo preuranjeno. Rumunska vlada je sicer dovolila izvoz žita v centralne države, toda istočasno je določila minimalne cene za prodajo rumunskega žita v inozemstvo, ki se ravno za 100 odst. večje, kakor maksimalne cene, ki veljajo za domači konzum v Rumuniji. Za prodajo žita v inozemstvo je določena posebna centralna komisija, ki ima prodajni monopol. Minimalne izvozne cene na Rumunskem so znatno višje, kakor maksimalne cene, ki so v Avstriji določene za nakupovanje žita. Tako je zaenkrat vsak uvoz rumunskega žita izključen.

Ciganski primas — 50,000 K.

Časih je bilo na Ogrskem kaj veselo življenje. Deloma je pač tudi sedaj tako, a pač le deloma. Časih pa je bila splošna navada, da je eigan v javnem lokalni pristopil k magnatu in mu godel na nšesa. Haj, kako so leteli časih celo stotaki v eiganovo roko. Magnat je prepeval, šampaniziral in poljubljil lepe ženske do pozne noči in eiganu so mu godli. Kadar je pa magnat odšel, je eigan posnemal njegov izgled in je prepeval in šampaniziral in poljubljil lepe ženske. Na stara leta sta bila magnat in eigan navadno reveži. Večinoma so ti časi minili. Magnatje sede zdaj v uradih ali se bavijo s kupčijo in z gospodarstvom ter štedijo, eigan pa tudi štedijo, si kupujejo hiše in pošilja jo svoje otroke na konservatorije. Kako se jim godi, to priča dejstvo, da je eigan primas Toll, ki ga vsak pozna, kdor je bil kdaj v kavarini poleg budimpeštanske opere, podpisal na vojno posojilo 50 tisoč kron.

Kako globoko je Jadransko morje.

Kakor se poroča z merodajne učenjske strani, se je jako napočeno presojalo globokočino Jadranskega morja. Avstriji in Italiji ni so s svojih ladij merili globino, ali rezultati niso prav soglašali. Raditega pa se je z avstrijske la

dije "Najale" še enkrat premerilo ona mesta, na katerih je bila doslej označena največja globina. In merjenje je pokazalo, da se je precejšnje globino za okroglo 500 metrov. Maksimum je znašal doslej 1645 metrov, ali sedaj se je pokazala na istem mestu globočina samo 118 metrov.

Amerikanci za Armence.

"Daily Chronicle" poroča: Ameriški veleposlanik v Carigradu, Morgenthau, je predlagal turški vladi, da naj dovolijo, da se Armeniki, ki so bili iz vojnih bivalisti pregnani, izselijo v Združene države.

Ponarejalci denarja.

Dunajska policija je zaprla fotografa Jalija Radeka, ki je imel celo delavnico za ponarejanje denarja. Zapolnila je pri njem ponarejene komade po kroni in po goldinarju.

Kitchener in poročnik z monoklom.

Lord Kitchener, angleški vojni minister, je ljut nasprotnik onih oficirjev, ki nosijo monokle. Ko je pred kratkim videl nekega poročnika z monoklom, ga je porogljivo vprašal, če je res potrebno, da nosi "to črepinjo". Oficir je to vprašanje potrdil, na kar je minister rekel: Škoda! Nameraval sem vas dodeliti štabu, a tam moro rabiti samo ljudi, ki imajo dober vid.

Dopisnica.

Dopisnica je avstro-ogrsko iznajdba, ki se je uvedla leta 1869. Takoj prvo leto je bilo osem milijonov dopisnic v poštnem prometu. Leta 1870 so jo uvedle tudi druge države in priljubila se je povsod ter zlasti z nastopom razglednic koncem osemdesetih let zelo pridobila na veljavi. Sedaj ob času pisemske cenzure je dopisovanje z dopisnicami še veliko bolj naraslo.

Na Angleškem je dopisnica veljala doslej pol penny-ja, zdaj pa stane 1 penny, torej se je vsled vojne podražila za 100 odstotkov.

Oton Župančič:

Ciciban in čebela.

Čebelica leti z neba, leti, leti vse niže, vse niže in vse bliže čebelica leti z neba.

"Čebelica, odkod in kam te nesejo peroti po jasni značni poti? Čebelica, odkod in kam?"

"Kje pa je tisti Ciciban, ki venomer razgraja, ki mamice nagaja, kje pa je tisti Ciciban?"

"Če bi bil tukaj Ciciban, čebela svetlokrila, kaj bi mu naredila, če bi bil tukaj Ciciban?"

"Če bil bi tukaj Ciciban, takoj mu bridko želo zapicim v trdo čelo, če bil bi tukaj Ciciban."

"Potem bi jokal Ciciban in kričal na vse grlo, da vse bi skupaj drlo, tako bi jokal Ciciban."

"O, naj le joče Ciciban, kriči naj kakor hoče, zvoniti izza toče nič ne pomaga, Ciciban!"

"Kaj misliš, da bi jokal sam? Jokala bi brez pokoja bi šele mama moja, kaj misliš, da bi jokal sam?"

"Kaj tudi joče mamica, če Cicibaneček skače, pa si raztrga hlače, kaj tudi joče mamica?"

"Če hlače strga Ciciban, jih mamica zašije, a očka mu nabije s svetlično bilko zadnjo stran."

"Premotil si me, Ciciban; ne vem, kaj sem hotela, po kaj sem priletela; premotil si me, Ciciban!"

"O, saj pove ti Ciciban, le prajšaj ga, čebela, po kaj si priletela; ne laže pa ne Ciciban."

"Če pa ne laže Ciciban, potem je fant od fare; naj skače, vse potare, da le ne laže Ciciban!"

In: "Cici-Ciciban!" čebelica prepeva, vse višje poletava, za njo mi gleda Ciciban...

Kulturna obletnica.

Dne 2. novembra je poteklo 333 let, odkar je bila ustanovljena na Hrvaškem prva gimnazija. Nahajala se je v samostanu pavlinskega reda v Lepoglavi.

Zaprlji so

v Budimpešti trgovca Zoltana Samloea, v Szegedinu pa trgovca Jakoba Kardosa. Oba sta bila vojne liferanta in sta goljufala pri dajtavah.

Iščem svojega sina ANTONA NOSAN, doma iz Goričevsi pri Ribnici na Rolniškem. Zadnje pismo mi je pisal iz North Dakote in tja sem mu pisal štiri pisma, pa nisem prejel nobenega odgovora več. Prosim cenjenega rojaka, ako je kateremu znan njegov naslov, da ga mi naznani, ali pa naj se sam oglasi svojem očetu: Anton Nosan, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (6-8-12)

NAŠI ZASTOPNIKI.

Kteri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.
Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Clamar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Roitz.
Frank Janssen in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich.
Clinton, Ind.: Lambert Boltskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalec in Frank Bambich.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovek in Math. Ogrin.
So, Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
King, Kans.: Mike Penell.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POBOTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 523 Dawson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gotže.
M. L. Kaphs, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Evelith, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hilbing, Minn.: Ivan Pouse.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Panlin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternisa.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pietersok.
Burdine, Pa. in okolica: John Kerzishnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavč.
Dunlop, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: Frank Trobec.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.
Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Joliet, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakše, I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Petermel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Potreut.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenčan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdri.
Milwaukee, Wis.: Josip Trtnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcinia.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR.

Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1916 je gotov, ter smo ga pričeli razpošiljati. Izmed številnih člankov, katere prinaša letošnji Koledar, omenjamo sledeče:

- 1) **Strašne številke.** — Zelo poljudno pisan članek, v katerem se razpravlja o velikanskih izgubah, katere bodo trpele evropske države na finančnem in narodno-gospodarskem polju.
- 2) **Krogla.** — Popisuje se učinek in ustroj navadne infanterijske krogle.
- 3) **Maska.** — Povest iz peresa slavnega francoskega pisatelja Guy Maupassant.
- 4) **Razkritelj petroleja.** — Zanimiv članek iz ameriške industrije. Početek petrolejske industrije, kateri se imajo Združene države zahvaliti za velik del sedanjega blagostanja.
- 5) **Red Marije Terezije.** — Šaljiva povest slavnega češkega pisatelja Macharja.
- 6) **Francija v vojnem času.** — Utis, katerega je napravila Francija na nekega potovalca, prihajajočega iz Švice.
- 7) **Moja ura.** — Humoreska iz peresa slavnega ameriškega humorista Mark Twaina.
- 8) **Eksplzivne snovi.** — Zanimiva razprava o eksplozivnih snoveh, s katerimi se strelja v modernem času. Popisuje se razkritje, razvoj in učinkovanje teh snovi.
- 9) **Iznajditelj podmorskega čolna.** — Zanimiva razprava o iznajditelju prvega ameriškega podmorskega čolna.

Koledar krasi 32 krasnih slik, povečini iz vojne, ki obsegajo vsa bojišča in vse narode. Poleg omenjenih je nebroj drugih poučnih in zabavnih spisov ter cel kup dobre šale. Cena koledarju je le 35 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
J. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne priloge, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri obsebi pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnosti ali neuradni pisma od strani članov se ne bodo smatrala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

URADA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH.

Sv. Jožefa, št. 12, Pittsburg, Pa.

Prestopil k društvu sv. Pavla št. 116, Delmont, Pa.: Maks Čopich; 94, 16406, 500, 19.
Suspendirani: Marija Germek; 64, 8406, 500, 42.

Sv. Alojzija, št. 13, Baggaley, Pa.

Suspendirani: Joseph Glas; 79, 10633, 500, 29. — Franc Vodopivec; 95, 18133, 1000, 20.

Sv. Petra in Pavla št. 15, Pueblo, Colo.

Prestopil k društvu sv. Alojzija št. 87, St. Louis, Mo.: Joseph Poglajen; 77, 12984, 1000, 33.

Sv. Jožefa, št. 17, Aldridge, Mont.

Suspendirani: Golčnik Lovre; 74, 12572, 1000, 36.
Odstopil: Ozimik Joseph; 46, 1279, 500, 54.

Sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.

Zopet sprejeti: Mali Frank; 95, 17360, 1000, 19. — Mali Anton; 91, 17442, 1000, 23.
Suspendirani: Gazvoda Joseph; 73, 5033, 1000, 33. — Grohar Matija; 78, 15722, 1000, 34.

Sv. Alojzija št. 31, Braddock, Penna.

Suspendirani: Vodenicar Franc; 69, 3079, 1000, 35. — Vodenicar Neža; 72, 9193, 500, 34. — Cesar Marjana; 64, 9083, 500, 42.

Sv. Barbare, št. 33, Trestle, Pa.

Zopet sprejeti: Jos Knafele; 91, 10020, 500, 19.

Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Penna.

Zopet sprejeti: Krpan Pavel; 81, 3005, 1000, 22. — Kusan Stefan; 81, 17312, 1000, 32. — Krpan Franja; 76, 12765, 500, 34.
Suspendirani: Rudolf Franc; 75, 7320, 500, 32.

Sokol, št. 38, Pueblo, Colo.

Zopet sprejeti: Mavretich Joseph; 87, 11323, 1000, 22.

Sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.

Zopet sprejeti: Franc Zelnik; 80, 13060, 1000, 30. — Joseph Javornik; 72, 2446, 1000, 35.

Sv. Jožefa, št. 45, Indianapolis, Ind.

Pristopili: Louis Proccar; 81, 18265, 500, 34. — John Turk; 87, 18266, 500, 28. — Marija Turk; 88, 18267, 500, 27.

Sv. Jožefa, št. 52, Mineral, Kans.

Pristopil: Rudolf Ceglar; 98, 18268, 500, 17.
Zopet sprejeti: Ignac Gros; 78, 3181, 1000, 26. — Martin Ramuta; 65, 7525, 1000, 42. — Franc Zalezel; 58, 547, 1000, 40.

Sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.

Suspendirani: Joseph Spacapan; 90, 6567, 500, 22. — Frank Poznik; 88, 11920, 1000, 26.

Sv. Franciška, št. 54, Hibbing, Minn.

Zopet sprejeti: Tomaž Prijatelj; 85, 15202, 1000, 27.
Suspendirani: Anton Petrich; 74, 13677, 1000, 36. — Luka Orlich; 68, 5122, 1000, 38.

Sv. Roka, št. 55, Uniontown, Pa.

Prestopil k društvu sv. Jožefa št. 52, Mineral, Kans.: Alojzija Rupar; 86, 9812, 500, 20.

Sv. Jezusa Prijatelja Malenih, št. 68, Monessen, Pa.

Prestopil k društvu sv. Jožefa št. 12, Pittsburgh, Pa.: Karlo Krapotich; 78, 5793, 1000, 28.

Sv. Petra, št. 69, Thomas, W. Va.

Zopet sprejeti: Rudolf Bečaj; 84, 12763, 1000, 18.

Sv. Janeza Krstnika, št. 75, Camonsburg, Pa.

Prestopil k društvu sv. Jožefa št. 89, Gowanda, N. Y.: Josip Sedmak; 84, 14570, 500, 27.

Prestopil k društvu sv. Jurja, št. 22, Chicago, Ill.: John Klobuchar; 81, 17175, 1000, 32.

Sv. Alojzija, št. 78, Salida, Colo.

Pristopil: Steve Krapotich; 90, 18264, 1000, 25.

Sv. Jernej, št. 81, Aurora, Ill.

Suspendirani: John Vinter; 83, 11833, 1000, 26.
Pristopil: Jos. Oberman; 87, 18263, 1000, 28.

Sv. Alojzija, št. 87, St. Louis, Mo.

Zopet sprejeti: John Golobich; 83, 11993, 500, 26.

Sv. Janeza Krstnika, št. 106, Davis, W. Va.

Prestopil k društvu sv. Alojzija št. 31, Braddock, Pa.: Andrej Rebec; 90, 14593, 500, 21.

Sv. Franciška, št. 110, McKinley, Minn.

Pristopil: Božo Nekić; 85, 18269, 1000, 30.
Suspendirani: Matovšič Florijan; 76, 15832, 1000, 36. — Matovšič Mary; 86, 17204, 1000, 27.

Sv. Jurja, št. 111, Leadville, Colo.

Suspendirani: Babich Ludvig; 88, 18112, 1000, 27.
Prestopila k društvu sv. Jožefa št. 21, Denver, Colo.: Johana Lunka; 82, 8816, 500, 24.

Prestopili k društvu sv. Jožefa št. 30, Chisholm, Minn.: John Lander; 94, 17240, 500, 16. — John Pozelnik; 80, 15274, 500, 32.

Sv. Pavla, št. 116, Delmont, Pa.

Prestopil k društvu sv. Jožefa št. 12, Pittsburg, Pa.: Peter Vrankar; 80, 7223, 1000, 27.
Suspendirani: Alois Cimarmancich; 94, 17395, 500, 20. — Fr. Bole; 80, 5383, 500, 26.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano svoto, četrta razred.

GEO. L. BROZICH, gl. taj.

Franc Koritnik in njegova družina.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje.)

Doma ni bilo nikogar in duri so bile zaprte.

Sedel je pred hišo na klopi in je mislil mirno naprej. In takrat je stopil izza vogala oče, skrben je bil njegov obraz in na sinu so obvisle oči.

"Ali pojdeš, Franci? Ne hodi, Franci!... Kaj bi hodil!"... Od kolesca sem je prišla Tončka in se je ustavila pred hišo.

"Zakaj bi hodil, Franci?... Radi te imamo in samo dobro ti želimo. Glej, tujina je mrzla kakor led, kakor zimski čas — ti ne veš tega, Franci!... Tuji ljudje, vlažna izba, sama žalostna skrb in zapuščenost..."

Zopet je prenehal in vsi trije so molčali, Franci je sedel mirno na klopi; ni dvignil oči in obraz je bil blede in zamišljen.

"Kam hočeš od nas, Franci, zakaj hočeš od nas?... Mirno bi živel naprej, prijazno in zadovoljno bi živel; samo tuintam malo žalosti, samo tuintam samotni vzdih..."

Glej, in tedaj se je razjasnil obraz; zagorelo je v očeh, dvignile so se velike in ponosne.

"Jaz pojdem, oče, veselo se podam na pot in brez strahu. Vse bom premagal — in tujino in mrzle ljudi, vlažno sobo in zimo in glad — vse bom premagal, dvignil se bom visoko med rojake, in vrnil se bom domov velik in ponosen..."

Veseli je bil njegov glas in čist, gorelo je v očeh in življenje se je razlilo po obrazu.

Vsenakoli je sijalo sonce, samotno drevo je stalo popolnoma mirno; listje je mirovalo in zelen, sadovi so šibili močne veje.

"Ne hodi, Franci, ni ti znano in ne veš... To so sanje, ki motijo, varajo..."

Oče je bil izpregovoril po dolgem času in Franci ni rekel ničesar.

"Ne hodi, Franci; ostani pri nas, ki te imamo radi in nam bo žalostno za teboj... Vsi te imamo radi, jaz in mama in Tončka..."

S popolnoma mehkim glasom je govoril oče in Tončka je stopila k bratu, k njemu je sedla in se ga je oklenila.

"Saj ne greš nikamor, Franci!"...

Objela ga je z obema rokama, glavo mu je položila na ramo in šepetala na uho.

"Saj ne greš, Franci!... Nihče ni nate hud in vsi te imamo radi — ata, mama in jaz... ti ne veš, tako te imam rada!"...

Se tesneje se je stisnila k njemu, dvignila je glavo in svoj obraz je pritisnila na njegovo lice.

Franci jo je prijel za roke, razklenil jih je in je vstal. Vstal je in odšel in se izgubil za vogalom.

Mati se je vrnila s polja in se je ustavila pred hišo.

"Nič ni pomagati, pojde... Pojde, mogoče se vrne kdaj, mogoče nikoli več... umrje..."

Oče je pogledal mater in je utihnil.

ki je s trnjem kronan bil..."

Enakomerno se je razlegalo petje po okolici, težko in žalostno se je čulo; bližalo se je in se popolnoma približalo.

"Trije venčki so zbrani za verne kristjane..."

En venček spleten je Mariji posvečen..."

Romariji so šli skozi vas, glasno so peli in žalostno. Pomikali so se dalje in izginili za ovinkom. Še malo se je čulo petje, več se niso umele besede, tišji in tišji so bili glasovi in umrli so popolnoma..."

Franci je delal mirno naprej in še malo in je bil gotov. Domov se je odpravil z motiko na rami, počasi je šel in ko je prišel od doma, so bile duri odprte. V veži je bila mati, sama je bila in ko ga je zagledala, je stopila na prag.

"Sem pojdi, Franci!"...

Šel je v vežo in je obstal.

"Kam pa hočeš it, kam se odpravljáš, ti mali revček?"...

Vprašala ga je z navadnim glasom in mu je gledala v obraz.

"V mesto, mama, v šolo, križemsvet..." Dvignem se med rojake, postanem velik in učen..."

Veselo je govoril Franci in ni povesil oči.

"Saj ne moreš, Franci!..."

Kam hočeš, revček, ko ne moreš?"...

"Lahko grem, tako silno lahko, mama. Cesta se sčrpe, daljave vabijo... če me nihče ne spremlja, pa pojdem popolnoma sam. Popolnoma sam se napravim po cesti naprej, za ovinkom doli in proti mestu..."

Gotovo, mama!"...

Z gotovostjo je povedal in mati je delala dalje pri ognjišču.

Solve je zahajalo zunaj, ugasnila je zarja in delala se je noč. Glej, in ko se je delala noč, so vstali izza gor samotni oblaki, približali so se in že je zablišnilo med njimi; nič ni zagrmelo, samo svetlo je zablišnilo, kakor bi trenile nebeske oči...

Vstali so oblaki izza gor, kakor tatovi ob črni ponočni uri so se plazili, pomikali so se više in više; zablišnilo je in že je zagrmelo — votlo kakor v silni daljavi, potem malo glasneje, naposled mogočno in silno, da se je stresla narava..."

Strnili so se oblaki, potegnili je deževna sap, zavalovilo je žito, zašumelo je po gozdu in prve kaplje so padle: težke, debele in redke..."

In gostile so se in vili se je ploha.

Franci je spal na podu in lepo se je čulo padanje dežja po strehi; dehtelo je seno, velika tema je bila, samo hipni bliski so jo razjasnili naenkrat in nepričakovano..."

Lila je ploha zunaj, oblaki so se pomikali naprej in vihra je odnehala. Oddaljevalo se je grmenje, samo še votlo bobnenje se je čulo, prihajalo je oddaleč, ponehal je lež, samo še sapa je zapihala in od drevja so se vsule deževne kaplje..."

Odšli so oblaki, izginili so za gorami, zvezda za zvezdo se je pokazala in na lepem in svezem nebu je posijala luna. Čudno-svetla je bila, kakor bi jo bila umila velika ploha, tako je igrala svetlosrebrna na svezem nebu in njena praviljena svetloba se je razlila po zemlji..."

Plaval je po mokrih poljih in poljanah in svetlo se je kakor so nesle oči, in tam daleč pod gozdom so vstali majhni možički z dolginami, sivimi bradami, priplazili so se ob grmovju v visokih konjičastih kapah..."

In prvi je nesel luč, majhno svetilko je nesel, visoko jo je dvignil in pospeval je neumljive besede..."

Tiho je bilo vse, luna je sijala, drevje je zašumelo tuintam, premaknile so se senice, kresnice je letela sredi poljan, ob gozdu je letela in izginila..."

Lepa je bila tista noč, polna praviljenega duha je bila, tihe prikazni so se gibale po njej..."

Izginila je luna, ugasnila je, zdanilo se je, zvezde so potemnele..."

Tam od vzhoda je prihajala svetloba, jutranja zarja se je napravljala, svitalo se je za vrhovi in tema je izginjala..."

Naposled je posijalo zunaj sonce. Franci se je prebudil in vstal. Šel je v hišo in zajutkovali so.

Koruzni žganci so bili na mizi in mati jih je bila polila s toplim mlekom.

Nihče ni šel tisti dan na polje, ker je bil dež preveč razmočil zemljo. Blato je bilo po cesti, vdiralo se je po stezah in kolovoznih potih, in luže so stale po jarkih.

Franci je sedel v hiši, po knjigi je listal, ali ničesar ni čital. Mislil je na pot, na veliko bodočnost, ki se nasmeje, kadar pride tisti čas.

Mirno je bilo po sebi, brez vročine — tu... tam leze muha, počasi brenči mimo ušes, sede na lasce..."

Zunaj se je začel glas in Franci je dvignil glavo. To je bil učitelj,

mimo je šel in govoril je z očedom.

"Dobe se podpore v mestu..."

Franci je slisal in se je razveselil.

"Dobe se... Malo se dobi, malo se potopi — in tečejo dnevi, tedni se pomikajo naprej, meseci minevajo, leta ginejo..."

In bodočnost, cilji..."

Franci se je razveselil, stopilo je življenje v obraz, zagorelo je v očeh, vstal je in veselo je stopil od okna do vrat..."

Se se je čul učiteljev glas, same lepe besede o bodočnosti, sama moč, sam pogum, nikjer strahu, nikjer noči, samo sonce vsepoved..."

Odšel je bil učitelj mimo hiše naprej po vasi doli in Franci je sedel zopet za mizo. Ali ni se mu ljubilo čitati, zapri je knjigo in je odšel van. Van je šel, po vasi doli in daleč tja do ovinka. In ustavil se je tam in ozrl se je po cesti naprej: ravno se je vila dalje, dokler so nesle oči, glej, odprle so se nove daljave, lepe modre so se odprle očem, nasmejale so se, povabile so..."

(Pride še).

Anton Medved:
Roži.

Kaj te čaka, divja roža, ko iz popja se vzbudiš, ko te solnčni žar poboža, ko zardiš in zadehtiš?

Morda kmalu z veje rosne deklica odrta te in na prvi te ponosne ljubeu svojemu pripne.

Ali s solzo te pobožno mlada žena pokropi, možu na gomilo tožno z blede roko položi.

Ali steblo ti prelomi silovit vihar namah in zanesle daleč zdomi mehka perca v tuji prah.

Ali pa boš tiho evela pozno še jesenski čas, nepoznana, osamel, in zvenela, kakor jaz.

MOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.

PRAVAH

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUCNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—50
Berilo prvo, vezano	—30
Berilo drugo, vezano	—40
Cerkvena zgodovina	—70
Domači zdravnik	—50
Evangelij	—50
Fizika 1. in 2. del	—45
Katekizem vez. veliki	—40
Katekizem vez. mali	—15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50¢, oba	\$1.00
Občna zgodovina	\$4.00
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00
Poljedelstvo	—50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00
Postrežba bolnikom	—20
Sadježja v pogovorih	—25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20
Slovenski pravnik	\$2.00
Slovenska slovnica, vez.	\$1.20
Slovenska pesmarica, 1. in 2. zvezek vsak po	—60
Spisovnik ljubavnih pisem	—40
Trina oš in trtoraja	—40
Učna živinoreja	—50
Učni kmetovalec	—50
Žirovnik, narodne pesmi, 1. in 2. in 3. zvezek, vez., po	—50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—20
Belgrajski biser	—20
Benička vedeževalka	—20
Bitka pri Visu	—30
Bodi svoje sreče kovač	—30
Boj s prirodo	—15
Božični darovi	—15
Burska vojska	—25
Cerkvica na skali	—15
Čiganska sirota. 93 zvezkov	\$5.00
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	—25
Don Kizot	—20
Dobrota in hvaležnost	—20
Fabiola	—35
George Stephenson, oče železnice	—20
Gubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—20
Instrovani vodnik po Goranjskem	—20
Izanami, mala Japonka	—20
Jama nad Dobrušo	—20
Jaromil	—20
Jeruzalemski romar	—20
Krištof Kolumb	—20
Kaj se je Makaru sanjalo	—20
Leban, 100 beril	—20
Maksimilijan I.	—20
Marija, hči polkova	—20
Malomestne tradicije	—20
Miklova Zala	—20
Mirko Poštenjakovič	—20
Na divjem zapadu, yez.	—20
Na jutrovem	—20
Na krivih potih	—20
Na različnih potih	—20
Naseljeni	—20
Na valovih južnega morja	—20
Nikolaj Zrinski	—20
O jetiki	—20
Odkritje Amerika, yez.	—20
Odvetniška tarifa	—20
Priznajač	—20
Pregovori, priklke, reki	—20
Prst božji	—20

Italijani in lesna industrija

"Slovenski Trgovski Vestnik" piše:

Pred kratkim se je poročalo, kako so se italijanske lesne industrije vgnezdile v alpskih deželah in skoro vsa avstrijsko lesno industrijo potegnile v svojo moč. — Danes hočemo na podlagi oficijelne statistike pokazati v številnih ogromnost množine po italijanskih tverdkah izvoženega lesa in tega vrednost.

Izprva so se italijanske firme vrgle na izvoz lesa iz Avstro-Ogrske v Italijo. Toda kmalu so zapustile to stališče in so pričele tudi izvaževati drugam, oziroma so lesne izdelke prodajale v Avstro-Ogrski in pokrivalo njene lesne potrebe. Kako daleč je prodala italijanska lesna invazija, nam kaže n. pr. tverdka Feltrinelli v Milano. Ta nima le povsod v alpskih deželah svoje žage, skladišča in zastopstva, ampak je v sedmogrskih Karpatih ustanovila posebno delniško družbo in se vgnezdila celo v Bosni, kjer so lepe gozdovi. Če je šla tako daleč, je tem bolj umerno, da se je ob meji polastila z drugimi tverdkami vred vse lesne industrije.

Narodno-gospodarski pomen te italijanske invazije se razvija iz števil. V letu 1913 je izvozila Avstro-Ogrska 42 milijonov metrskih stotov lesa v vrednosti okroglo 300 milijonov kron. Od teh jih je šlo v Italijo okroglo 11 milijonov metrskih stotov v vrednosti okrog 80 milijonov kron, torej 27 odstotkov vsega avstro-ogrškega lesnega izvoza. V zadnjih letih je šlo torej povprečno na mesec 10,000 vagonov ali na dan 300 vagonov in avstro-ogrskemu carinskemu ozemlju v Italijo. Od skupnega izvoza odpade 55% ali okroglo 60,000 vagonov na leto na lesni izvoz iz planinskih dežel oziroma obmejnega ozemlja. Od tega so komaj eno tretjino ali okroglo 20,000 vagonov izvozile domače, najmanj dve tretjini ali 40,000 vagonov italijanske firme. Dejansko je pa produkcija italijanskih tverdk veliko večja, ker ni vstopata prodaja v državi sami in pa prevoz skozi Italijo v Orient, vendar se to tudi lahko ceni na 10,000 vagonov. Izvažajo se različne vrste in vagon lesa od železnice proč reprezentirata vrednost okroglo 1000 kron, torej vsa lesna množina, ki jo imajo italijanske tverdke v rokah, 40 milijonov kron in če pristojimo še v deželi prodano ter v druge države po Italijanih izvoženo blago, skoraj 50 milijonov kron. Od teh 50 milijonov ostane v avstro-ogrskem ozemlju in v rokah domačega prebivalstva komaj polovica, in sicer za blago 15 do 17 milijonov in na delavnih plačah kakih 8 milijonov kron, kajti velik del delavcev si naročijo firme iz kraljestva. Na carini, davkih in drugih dajatvah se plača 3 do 4 milijone kron, vse druge milijone pobašejo Italijani v žep. Torej toliko dobička tekem enega leta! In koliko let pa Italijani že delajo v Avstro-Ogrski v lesni industriji!

Treba je računati tudi s tem, da odpade na italijanske delavce okrog 4 milijone kron, ki bi jih lahko zaslužili domači delavci. Z narodno-gospodarskega stališča ni vseeno, kdo jih zasluži, ampak zlasti te delavske mezde oropajo kakih 2000 avstrijskih delavcev zaslužka in eksistence. V postev pride tudi izvoz okroglega lesa v Italijo, ki se po italijanskih žagah potem obdelja. Za izvoz okroglega lesa ni treba plačati carine, do čim obstoji za zrezano blago carina. In takega lesa se izvažalo na leto okrog 8000 vagonov ali 140 do 150,000 kubnih metrov. Tudi odpadki spet zaslužijo domači žagarjevi in pa carina letno okrog 400,000 kron. In tako so pričelkom majhni obrati italijanskih tverdk postajali vedno večji in njih lastniki milijonarji na stroške avstrijske lesne industrije.

Po vojni se bodo morale meje postaviti nadaljnemu razširjenju lesne eksploatacije italijanskih tverdk tako z narodno-gospodarskega kakor vojaškega stališča. Res je, da imajo Italijani veliko gozdov že v lasti, toda kjer jih nimajo, bi morali lastniki gledati na to, da nič več ne sklepajo pogodb z italijanskimi tverdkami. Zakaj bi avstrijski lesotroci sami ne izvažali v Italijo in sami dobiček imeli, oziroma dali zaslužka domačim delavcem? Prepričani smo, da bo tudi vojaška oblast svoj veto dvignila proti zopetni invaziji italijanskih tverdk v avstro-ogrsko gozdove ob mejah, kajti špijone rediti na prsih je vendar malo čudno.

Poročnik Smola.

Sličica iz leta 1849.

Zadnji dan cesarskih manevrov smo imeli. Moj dragonski polk, v katerem smo bili: večinoma kranjski fantje, je bil nastanjen v neki majhni vasi blizu P. Zjutraj ob štirih je vzdramil bojni rog vse vojske na zadnji nekrvavi, pa vendar precej naporni boj. Vriska je in pridruženje so planili pokonci. Trejletni kom je bilo prvo delo, da so izžrtali raz hlevnih vrat zadnjo navpično črto, ki je pomenjala zadnji dan vojaške službe.

Koruno poveljstvo je izdalo ukaz, da se mora vsem vojakom strogo prepovedati vriskanje in petje zadnji dan manevrov, osebno pa takrat, ko se bo odtrgalo. Zato sem zabil svojim dragincem, ki so šli tisto leto prvi na dopust istočasno s pešci, da nikar ne vriskajo, da bi bil vriskal najraje sam.

Kmalo nato prijezdil naš polkovnik, vzame raporte in odpre zapечатeno dnevno povelje. Mene in tovariša Smola pošlje kot najmlajša poročnika vsakega z 8 možmi na patroljo, da poišče, kje je sovražnik in koliko ga je.

V lahkem diru odjezdiva s Smolo proti precej oddaljenemu hribovju na levi strani ceste. Jezdila vsa molče in iskala predpisane pote na karti. S kratkim pozdravom se ločiva pri prvem poboju. Jaz jo krenem po prvem holmu. Smola pa zdrži s svojo patroljo po drugem grebenu. Zdajpazdaj se ustavi, premotri s kukalom ravno onstran hribovja, potem pa odjezdi dalje po gozdu med nizkim borovjem. Jaz pa sem se oziral nazaj v dolino, odkoder sem bil prišel. Što in sto dragonskih čelad se je lesketalo ob vzhajajočem soncu. Po dolini sta se vila kakor brezkončna kača dva kora, ob njenih bokih pa so skrivale se med vami in drevjem ti korakale posamične manjše čete, skrbeče za varnost na obeh krilih.

Najraje bi bil še gledal to krasno sliko v okviru zlatega jutra, toda hribovje se je odecipilo od prejšnje smeri proč od ceste. Nisem še dolgo jezdil po grebenih hriba, ko so jele pokati posamične puške. Kmalu nato so se oglašili naši topovi in na desni strani ceste se je prikazala sovražna kora. Vnela se je prava pravcata bitka, pokalo je, da mi je poskovalo same radosti sreče. Adjutant so švigali, da se je kar kadilo za njimi, od poveljnikov do bojne vrste, ki je prepregla vso dolino, in zopet nazaj.

Ker se je vnela bitka na desni strani krila, jaz pa sem bil na levem, zato sem vedel, da ne bom imel nobenega opravila. Opoldne pridem na malo goličavo sredi gozda, odkoder sem pregledal lahko vse čete. Svoje vojske postavim kot stražo, sam pa stopim raz konja, se vsedem v travo, vzamem kukalo in gledam, kako se razvijajo čete in kako se umika sovražnik našim bojnim vrstam. Pri tem pa nisem pozabil klobase in čutarice s slivovko, ki sem jo bil vzel s seboj.

Okolu dveh popoldne zavpije eden mojih stražnikov: "Stoj, kdo si!" Ko dobi dovoljen odgovor, pobesi puško in iz grmovja po strmini pripleza s svojim konjem in s svojo patroljo tovariš Smola, vrže vajeti vojaku ter pisesede k meni s kratko pa krepko kletvico. Ravno mi hoče povedati na moje vprašanje, zakaj da je tako jezen, tedaj pa šine na nasprotnem griču čist srebrn glas bojnega roga skokoma proti nebu, pride malec, potem pa se vspejo zopet visoko pod nebo. Bil je signal "pozor", ki se je pa oglašil še dvakrat zaporedoma. Tovariš Smola vzdihne: "Hvala Bogu!" Nato se zasliši isti glas, ki visoko nastavi, potem pa pade v štirih stopnjah kakor škranjec proti zemlji: odtrgalo je.

Imel sem občutek, da se je odvalilo težko breme raz mene in da sem prost, kakor še nisem bil nikoli. Ta občutek so imeli menda tudi vojski, kajti zaorilo je kljub prepovedi veselo vriskanje, ki se je kaj čudno mešalo s krepkim streljanjem oddaljenih čet, do katerih ni segel priključni zvok bojnega roga. Sčasoma je streljanje ponehalo, vriskanje pa se je pomnožilo in glas rogov se je razlegel od vseh hribov in po vseh dolinah. Kakor so se vžigali svoj ob bližanju turške vojske kresovi od hriba do hriba, tako se je oglašilo in odzvalo enemu rogu deset drugih. Na vseh koncih in krajih se je trobilo in povsod so

dajali vojaki duška svojemu veselju.

Sele čez dve uri so potihnili rogi, ko so bile že skoraj vse čete zopet zbrane. Tisti, ki so šli na dopust, so odšli takoj po najkrajši poti na vlak in od tam v svoje garnizije po civilno obleko in vojaško kužnico.

Za njimi so odšli vsi pešci in skoraj vsi častniki na vlak, le konjeniki so morali jezdit pod nadzorstvom par častnikov v svoje garnizije. Najmlajši stotnik je prevzel vodstvo celega polka, najmlajši poročniki pa smo poveljevali posamičnim eskadronom.

Midva s Smolo sva jezдила zadaj za polkom: jaz vesla in čil, Smola pa čmeren, pobit in utrujen. Na moje vprašanje, kaj da mu je, mi pove, da ga jezi, ker je polk premeščen v drugo, popolnoma novo garnizijo. "Le pogledj!" je nadeljeval v krepkih, neizbranih besedah. "Jaz imam v Mariboru bogato, čedno in dobro nevesto, navedil sem se mesta in ljudi, zdaj pa naj grem v novo garnizijo v Š! To je pusto gnezdo brez vsakega življenja. Sicer pa je vojašnica slaba zgradba, pri kateri se podjetniki niso imeli sreče."

Takoj po prihodu v Š. sem šel jaz za dva meseca na dopust. S Smolo sva si dopisovala, ker sem imel brhkega in odkritosrčnega tovariša zelo rad, da si je bil malo lahkomisljen in vohrav.

Nekoč mi piše, da je iztaknil v M. krasno deklico, Kostrunčkov Zalko, ki mu ljubezen tudi vrača. Bil je ves vnet za njo in mi je zapuhal, da ji je poročil, če bi imela le kavejco in bi bila malo bolj olikana. Jaz sem smatral to za enodnevno ljubezensko kaprice in se za to nisem zmenil več.

Ko pa se vrnem z dopusta, najdem tovariša Smola povsem izpremenjenega. Občeval ni z nikomur, bil zelo kratkih besedi, ter ni šel nikdar v družbo. Mi drugi častniki pa smo stali vsak večer ob petih, kolikor nas je bilo, pred kazino. Vedeli smo vsi, da je Smola do ušes zaljubljen v Kostrunčkov Zalko, vendar pa nisimo mislili, da bo imela ta njegova ljubezen tako tragičen konec.

Lep majnikov dan je bil. Pri skupnem častniškem obedu je bil Smola izjemoma prav dobre volje, mene pa je jezilo, da sem dobil ravno ta dan na mesto obolelega nadporočnika Sterna inšpekcijsko službo v vojašnici, ker je bila drugi dan nedelja in sem imel domoj izlet z večjo družbo. Ostal sem s prostimi tovariši v obrednici pri vinu in smokah. Ko sem si ogledal pozno zvečer tiste, ki radi kazni niso smeli iz vojašnice, in vse vojaštvo, ki je bilo ta dan v službi, dal sem si priinesti stol pred vojašnico, kjer sem poslušal svojo smotko in gledal v milo mesečno majnikovo noč. Okoli enajste ure sem pregledal še enkrat vojašnico in hleve, potem pa se vlekel obleden pri odprtem oknu na divan in zaspal.

Okoli dveh popoldneji je moralo biti, ko me vzbudi fantovsko vriskanje blizu vojašnice. Poveljnik straže me pokliče, češ, da žele govoriti z menoj kmečki fantje. Jaz velim štirim dragincem nabiti puške in iti z menoj, misleč, da je to kaka past. Ko pridem kakih sto korakov od vojašnice, zagledam na tleh samokolnice, v kateri so vozili gotovo še prejšnji dan guoj, v njej pa je bil zvit v dve gubi poročnik Smola. Roke je imel privezane k nogam, v ustih je imel zamazan rdeč robec, na glavi pa je malo krvavel. Ob njegovi strani v samokolnici je bila njegova, na tri kose prelomljena sablja. Za grmovjem je bilo skritih nekaj kmečkih fantov, kojih eden je pripovedoval z močnim glasom, da so zalotili Smola v Mednem pri Kostrunčkovih Zalki in ga hoteli preteptati, da se je pa branil in ubil Cizetovega Tomaža, prejšnjega ljubice Kostrunčkov Zalko. Nato so ga vendar premagali, mu zlomili sabljo in mu naložili petindvajset udarcev tja, kjer jih bo pri jezi najbolj čutil. Nato so izginili ti fantje in tudi patrolja jih ni mogla zalotiti.

Ko sem Smola odmašil usta, je rekel: "Vidiš, saj sem ti pravil, da bom nesrečen, ko pridem v dotiko s to prokletno stavbo, na kateri leži prokletstvo. Jaz sem mislil kvitirati, nastopiti službo pri železnici in poročiti to krasno deklico, katero imam tako rad. Danes sem dobil od ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani obvestilo, da sem bil tako vesel. Zdej je pa šlo vse po vodi. — Prosim, daj, odveži in izpusti me v moje stanovanje, da se izmijem, ker sem krvav. Častno besedo ti dam, da se ne ganem iz vojašnice. Naznanj ti

dogodek v raportu, jaz ne bom ničesar tajil."

Ko sem ga oprostil vezi, je odšel v stanovanje. Ker se pa čez pol ure, ko sem bil spisal raport, še ni vrnil, sem šel gledat v stanovanje, ki je bilo pa prazno. Na mizi je bila spisana oporoča, črke so bile še mokre. Vse svoje imetje je zapustil Kostrunčkov Zalki. Jaz planem iz sobe in hitim proti hlevu, sluteč, da si hoče Smola končati življenje. Ko pa stopim na dvorišče, počita v hlevu dva strela in kinalo nato še tretji. Konji zarezgetajo, jaz pa planem v hlev. Pri jasilh leži mrtve njegov konj, ki je bil njegova lastnina in katerega je usmrtil z dvema streloma. Na tleh s hrbtom ob konju nastojen pa sedi poročnik Smola. Glava mu je sklonjena globoko na prsi, iz desnega senca se curjka črka k kri iz majhne rane, v lahno skrivljeni desni roki pa drži samokres, iz čigar cevi se še kadil.

Išče se PAVEL LENASI. Doma je iz Sajeve pri Hrušovu blizu Postojne na Notranjskem. Spomladaj je bil v Collinwoodu, O. Prosim ga, da se oglašil, ker tu ga išče njegov prijatelj. Upravištvu Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (7-8-12)

NAZNANILO.

Rojakom širom Amerike naznanjam, da sem odprl lepo urejeno trgovino in knjigovozništvo na 2537 Myrtle Ave., Glendale. V zalogi imam ročne vence, svete podobe, lepo izdelane jaslice, moške in ženske denarnice ter več drugih stvari. Rojaki iz New Yorka, obiščite me in prepričali se bode! Kdor mi pošlje potrebno svoto, pošljem mu poštino prost v katerikoli kraj v Združenih državah po sledečih cenah: Rožne vence od 30¢ do \$1.00, svete podobe s steklom za na steno po 25¢, lepo izdelane jaslice od 60¢ do \$1.10, posebne vrste za na steno z zido prevlečene po \$1.35, moške denarnice z zlatim napisom svojega imena od \$1.50 do \$2.25, ženske denarnice male in velike od \$2.00 do \$3.00. Kdor bo naročil, mu ne bo žal! Naslovite: Alois Gregorin, 2537 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y.

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačno pouka na: Slovensko korespondenčno šolo, 1119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI!

Ako ste namenjeni kupiti hišo in ne veste kje in kako bi se lotili, da bi prav kupili, da se ne bi potem, ko ste vaše težko zaslužene denarje oddali, kesali za vašo napačno kupnjo. Torej pridite k meni, da se pozoro-ri-mam vedno hiše na prodaj in vam povem, kje bi bilo najboljša za vas. Vprašajte onega, ki je od mene kupil, ako vam reče, da ni zadovoljen s kupnjo, pripeljite ga k meni, da reče to vsprito mene in jaz ga hočem rešiti vsakega plačila. Nikar ne poslušajte dan ali dva, da greste gledati kje najdemo hišo, ker jaz že vem, kje so take hiše in jih vam pokažem. Za delo vam ne računam ničesar. Se priporočam

JOSIP ZAJEC, 1378 E. 49 St., Cleveland, O. Tel. Central 6494 R.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

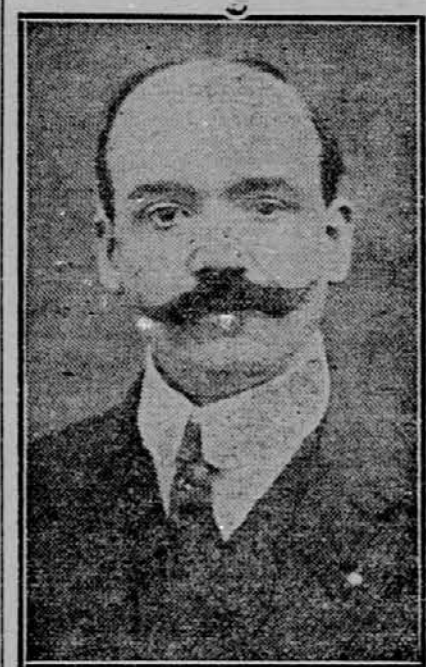
Rojakom Slovencev naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Iščem JOHNA KNAFELJA, doma iz Grahovega pri Cerknici. Prosim ga, da se mi oglašil, ali če kateri od rojakov ve, kje se nahaja, da mi sporoči njegov naslov, za kar mu bom zelo hvaležen. — Joseph Segar, 198 First Ave., Milwaukee, Wis.

Kje je JOSIP MAČEK? Doma je iz Radleka št. 4. Pri meni ima rekomandirano pismo in denar. Prosim ga, da se oglašil. Če ne dobil glasu od njega v teku 14 dni, bom poslal denar materi v stari kraj. — John Debeve, Camp 36, Cheat Bridge, W. Va. (6-8-12)

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Sedaj se mudi v Forest City, Pa. in okolici.

Upravištvu "Glas Naroda".

OGLAS NARAVNA VINA Čenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vstet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

HARMONIKE

bodni kakršnekoli vrste izdelujem le popravilam po najnižjih cenah, a do to trepno in neseljsivo. V popravu zanesljivo, vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in zdej v svojem lastnem domu. V popravu vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio

DR. BUKK'S MEDICAL INSTITUTE.

407 East 58th St. NEW YORK, N. Y.

STAROKRAJSKI SLOVANSKI ZDRAVNIK.

Zdravi uspešno bolezni žlečoda, pljuč, jeter, mehurja in vse notranje bolezni, kakor slabokrvnost, revmatizem, tajne bolezni, božast, bolezni na materici, kožne bolezni in otroške bolezni. — Zdravi z zdravilnimi rožami, katere dobiva iz domovine. — Z vsakim Slovanom govori v njegovem rodnem jeziku. Odprto je vsak dan (tudi v nedeljo) od devetih zjutraj do sedmih zvečer. (Med prvo Ave. in Ave. A. Bliži prve Ave.) Pišite ali pridite osebno. — Do njega se pride z naslednjo ali cestno železnico po prvi, drugi ali tretji Ave., in po 50th St. "Crosstown car".

Kot vsako leto smo tudi letos pripravili fino zalogo vin in žganja za naše številne odjemalce po celih Združenih državah. Od teh omenjamo sledeče:

Ohijska vina:	1-10 galon	25 galon	Zalogi
Stari Concord (temen)	\$.75	\$27.00	
Concord (svetel)	.80	28.00	
Catawba	1.00	35.00	
Delaware	1.25	38.00	
Riesling	1.25	38.00	
Sherry	1.25		\$7.50
Port	1.25		7.90
Zinfandel (4 leta)	1.50		
Žganja:			
Tropinjevec	\$2.00, \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00	\$ 9.00	\$.85
Slivovitz	2.75 in 3.00	13.00	1.35
Brinjevec		13.00	1.35
Cognac type brandy	2.75 in 3.00	10.00	.90

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem je naša iskrena želja.

Za 5 in 10 gal. poslovo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj. Naročila naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišate jamstvo.

The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-4 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

\$6.65 ELGIN ali WALTHAM URE le \$6.65

Vsako ve, da je Elgin ali Waltham ura znana kot najboljša v Združenih državah in da prodajajo drugi te ure po 25% in še višje. Naša poseba ponudba za turobne cene pa je le \$6.65. Če torni želite nalo \$25 vredno, 14-karatno pozlačeno, za 20 let jamčeno Waltham ali Elgin uro za \$6.65, izrežite ta oglas ter za nam pošljite skupno s 25 centi depozita v znamenih ali gotovini, katere se bo porabila, da se zasvoji odposilitev ure. Ko se lo priselila ura v vašo hišo ter bo vse zadovoljivo, plačate ostane \$6.65 ter prevečeno strdite 25 centov. Če ne boste zadovoljni, ne sprejmite in mi vam vrnemo depozit 25 centov. Ako torej kupite od nas uro, ne skrbite za absolutno ničesar, ker dajemo z vako uro pisмено jamstvo za 20 let. Če se tokom tega časa ura polomi, jo popravimo ali izmenjamo za drugo popolnoma zastonj. Predno kupite uro od nas, pridite k urarju ter ga vprašajte za ceno Elgin ali Waltham 14-karatno pozlačene, za 20 let jamčene ure in prepričali se boste sami, da prodajamo le mi te dražje ure tako izvanredno poceni. Ne odlašajte, temveč naročite takoj, če hočete svoje naročilo za Božič. Pripomnite, če hočete modro ali žamoko uro, Waltham ali Elgin. Vsa naročila iz Canade se treba plačati vnaprej.

FIFTH AVENUE WATCH COMPANY, 79 FIFTH AVE. Dep. 54, NEW YORK, N.Y.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE 1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona. CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fine vina, lavratne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomer-kih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

\$100.00 v gotovini ZASTONJ. - 21 KAMENOV 14KARATNO POZLAČENA ura \$6.65

UNION SUPPLY COMPANY, Dep. 120, Saint Louis, Mo.

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

26

(Nadaljevanje).

Druge čete, infanterija in kavalarija so šle po isti poti. — Zvečer smo dospeli v vas Beauregard, naslednji večer pa v vas Vitry, kjer smo bili neprestano do osmega junija. Jaz sem stanoval pri nekem starem možu. Pochonu po imenu, ki je imel zelo dobro belo vino in je ravno tako kakor gospod Gulden rad govoril o politiki.

Ko sem bil v tej vasi, je prišel general Schoeffer, nakar smo zopet odšli na pot.

Ker je pokrajina zelo gozdната, se nas je več razkropilo po okoličih, kjer smo natančno pregledali vsako malenkost in vse, kar smo mislili da ima za nas kak pomen.

Nekega dne je prišel po me Cebedej in me je odvedel v veliko livarno, kjer sem videl, kako vlivajo topove in granate.

Pogovarjala sva se o Katarini in gospodu Gulden; slednji mi je rekel, da naj pišem. Ker sem se bal, da bi ne dobil več pisem, sem poskušal svojo pozornost odvrniti od Pflzburga.

Bataljon je nekega dne odpotoval iz vasi, in šel je mimo Metz, ne da bi se mesta količkaj dotaknil.

Mestna vrata so bila zaprta, na obzidju so bili pa topovi, ravno tako kakor zračna vojska. Naslednji dan smo prenočili pri zelo hrabrem patriotu, Sebastijanu Perrinu, ki je hotel vse čisto natančno vedeti. Pri neki priliki je rekel:

— V enem mesecu ali pa še prej bomo nekaj doživeli. Vse čete prodirajo proti Belgiji. Cesar bo napadel Pruse in Angleže.

13. junija smo kampirali v Cul-de-Sard. Cimdali smo šli, tem več čest smo srečevali oziroma prehiteli. Ker sem že dosti takega doživljal v Nemčiji, sem rekel svojemu tovarišu:

— Sedaj-le se bo pa kinalo začelo.

Od vseh strani in v vseh smeri je prodirala kavalarija, artilerija in drugo vojaštvo. — Lahko rečem, da take množice vojaštva še nisem nikdar videl. Kamor je seglo oko, je bil sam vojak. Čudil se pa nisem sam več pa tudi moji tovariši in prijatelji.

Bilo je nenavadno krasno vreme, samo škoda, da je bilo malo prevoce. Čudil sem se najbolj temu, ker ni bilo nikjer sovražnika: ne na levi, ne na desni, ne spredaj ne zadaj. Nikdo ni vedel ničesar natančneje, samo nekateri so se šepetaje pogovarjali, da gremo na Angleže, Pruse, Avstrijce, Ruse, Bavarce in Švede že poznam, sedaj se bom seznanil pa še z Angleži. Nehote sem pomislil včasih sam pri sebi: — Če že pride do tega, da je treba udariti, je popolnoma vseeno, če se udari na tega ali onega. Človeku je določena njegova usoda. Če ti je namenjena smrt, boš umrl, pa idi kamorkoli hočeš. Usodi ne moremo uiti.

Tako sem samemu sebi prigovarjal, toda pozneje sem se prepričal, da mi ti dokazi niso veliko koristili. Boljše rečeno, mogoče so mi celo škodovali.

XVI.

12. smo prečkali reko Maas, 13. in 14. smo pa šli po zelo slabih potih, ki so bila obdana z desne in leve strani s samimi žitnimi polji. Bilo je nenavadno vroče. Včasih mi je pot curkoma tekel po hrbtu in mi je premočil skoraj vso tunistro.

Kmalu sem izprevidel, da se bo v najkrajšem času vnela odločilna bitka. Če smo prišli slučajno na kako vino, smo zapazili pred seboj nepregledno vrsto samih čelad in sulic. Semtertje mi je Cebedej zaklical:

— No, Jozef, potemtakem bomo pa vseeno enkrat srečali Prusa. Nehote sem mu moral odgovoriti:

— Da, še enkrat bomo zaplesali.

Nekega večera smo dospeli v Roly. Ker so bili v vasi že huzarji, smo morali taboriti izven vasi v barakah.

Komaj smo odložili puške, je že prišlo k nam več višjih častnikov.

Majordomenau je bil dvajset korakov pred nami stopil s konja in nam je tekel nasproti.

Moj prijatelj je polslušno pripomnil: — Zdi se mi, da se je nekaj pripetilo.

General Necheux, ki se je slednjič tudi približal, je zapovedal tamburju zabobnati. Mi smo stopili v polkrog in začeli poslušati.

General je vzel v roko kos papirja in začel brati:

Cesarjeva proklamacija. — Vsakdo je vedel, da se mora zgoditi nekaj groznega, nekaj takega, česar ni nihče pričakoval.

General je bral z osornim glasom:

— Danes je obletnica Marenga in Friedlanda. Tega dne se je že dvakrat odločila usoda Evrope. Pri Austrelitzu in pri Wagramu smo bili predobrošeni, danes pa ni več tako. Oni, s katerimi smo bili včasih zvezani, hočejo uničiti veliko Francijo. Toliko časa so ugibali, da so našli vzrok in na najnepešnejši način napovedali vojno. — Ali mogoče mi nismo več eninisti ljudje?

Med vojaki je nastalo silno navdušenje. — Klie: — Živel kralj!

— Je odmevalo od bližnjih gora.

General je bil nekoliko počakal, potem je pa nadaljeval:

— Vojaki! Pri čeni smo stali eden proti trem, pri Montmirailu pa eden proti šestim. — Kdor je bil pri Angležih ujet, ve, kaj se to pravi, on ve, koliko je moral prestati. — Neumneži mislijo, da bodo podjarmili francosko ljudstvo. Ali boste mogoče dopustili, da se bo kaj takega zgodilo? Mali uspehi so jih preslepili in sedaj mislijo v svoji kratkovidnosti, da bodo podjarmili ves svet. Vsa Nemec, ki stopi v francosko ozemlje, bo našel v Franciji svoj grob.

Vojaki, veliko boste morali prestati, toda to vse pozabite. — Bodite vstrajni, vstrajajte do končne zmage! Pomislite, da se borite za domovino! Za vsakega Francoza, ki ima pogum in ljubezen do svoje domovine, je napočil sedaj trenutek, da zmaga, ali pa umre!

Napoleon.

Upitja, ki je nastalo tedaj, mi ni mogoče popisati. Vsem je močno utripalo srce, vsem se je zdelo, da poslušajo cesarja, vsak je bil prepričan, da govori cesar z vsakim posebej, da vsakemu posebej naročuje.

General je bil že odšel, predno so pojenjali kliči.

Meni se je zdelo, da je proklamacija zelo lepa. Posebno se mi je dopadlo, ker je cesar omenil besede, prostost, svoboda, in druge take lepe stvari. Veterani so govorili smeje:

— Sedaj nam pa ne bo treba dolgo čakati. — Prihodnji pohod se bo že končal z bitko.

Najbolj so se pa veselili rekruti, ki še nikdar niso slišali piskanja krogle.

Bucheju so se svetile oči kakor mačku. Sedel je na tleh in s prstom poskušal ostrino sablje. Nekateri so brusili bajonete, drugi so spravljali turnistre, skoraj vsak je imel kako delo. V takih trenutkih ima človek vsakovrstne misli. Nehote stiska ustnice in proklinja sam pri sebi.

Ko se je znočilo, je prišlo povelje, da moramo ugasniti ogenj. Rekli so nam, da sovražnik ni več daleč in da se mu ne moremo tako po neumnosti izdati.

Slednjič se je pojavil na nebu mesec. — Buche in jaz sva jedla iz ene skleda.

Ko sva snedla, mi je začel pripovedovati o svojih doživljajih. — Da, da, — sem rekel slednjič — toda ti so čisto pozabili na Ru- se, Angleže in Pruse.

— Kaj me briga — mi je odvrnil smeje. — Moja sablja je ostr- a kakor britve, moj bajonet je spičast kakor igla.

Bila sva zelo velika prijatelja, in jaz sem ga skoraj ravnotako rad imel kakor stare znanec, Lipfela, Kneza in Cebedeja. — Tudi on me je imel rad. Prepričan sem, da bi se boril do zadnje kaplje krvi, če bi mi bilo treba rešiti življenje.

Ko sva se tako pogovarjala, me je potrkal Cebedej po rami rekoč:

— Ali ne kadiš, Josip?

— Ne, nimam tobaka.

Takoj mi ga je dal pol zavojčka.

— Sedaj se bomo maščevali — je nadaljeval — brez vsakega par- dona bo šlo in bo tudi moralo iti. — Sedaj jim bomo plačali, da bo veseli.

To je rekel na tak način, ko da bi Prusi in Nemci sploh ne imeli namena braniti se, kakor da bi šli prostovoljno pred topove.

Kadil sem pipo in odvrnil:

— Da, da, jim bomo že oprali glave tem lopovom. Na gnoj jih bomo vrgli in jih dali, kar jim gre.

Zatem sem dal Bucheju tobak, da si je nabasal pipo.

Okoli devete ure sem položil na tla turnistro in legel, toda za- spat nisem mogel.

Vreme je bilo izvanredno krasno. Pozno v noč so peli črički, na (Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prudaja belo vino po	70c. gallon
Črno vino po	50c.
Drožnik 4 gallone za	\$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	\$12.00
4 gallone (sodček) za	\$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODAVSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST 50:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.VSA NAROČILA POSLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državljani o knjigi "Doli z orožjem?"

"Doli z orožjem?"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užit- kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friedrik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanje- ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretrenilo, ko sem jo prebral.

Starjaki pisatelj Peter Kosberger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z oro- žjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vsi kulturni jezik, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Marti: To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem bil kdaj bral....

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so ji sp- sal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na obhodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom davil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po- nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli kje križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem gove- ru v poslanski zbornici: Šaj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretrajljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja- ski strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nihče več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEE

kateri je opravičen pobirati naroč- ino za list "Glas Naroda" in za- ajati pravoveljavna potrdila. Ro- akom ga toplo priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in infor-
macije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljen- cem, ki so bili osleparjeni, oropa- ni ali s katerimi se je slabo ravn- ali.

Brezplačno se daje nasvete pri- seljencem, kateri so bili oslepar- jeni od bankirjev, odvetnikov, tr- govcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljeval- cev, kažipotov in posestnikov go- stilin.

Daje se informacije v natarali- zacijskih zadevah: kako: postati državljani, kjer se oglašiti za dr- žavljanke listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri- seljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u- pešno na- zilo za žen- ske in moške laze, kakor tu- di za moške brke in brado. Ako se nabit to mazilo, zra- stajo v 6 te- dah krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moški krasne brke in brada in nebo- do odpušali to ne ostreli. Kozmetičem, kostobil ali trgancem v ro- kah, nohah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim. rane, opekline, bole, ture, kraste in griste, potne noge, kurje oči, bradavice, ozblbine v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Piliše takoj po cenik in knjižico, volim nastoj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre- bivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več red- nimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki na- čih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 498 B-ome St., New York, N. Y.
Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi- njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma- cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljlatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre- bujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino,

100 K velja sedaj \$14.80 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.